

NEMCI SO DOBILI ZVEZO MED CARIGRADOM IN BERLINOM.

POLOVICA SRBIJE JE V NEMŠKIH IN BOLGARSKIH ROKAH.

AVSTRIJSKA ARMADA JE OSVOJILA TRDNJAVO KRUSHEVAC.

USODA SRBIJE IN NJENE ARMADE JE POPOLNOMA ZAPEČATENA. — NEMČIJA BO DOBILA IZ TURČIJE VSE, KAR POTREBUJE. — V EGIPTU SO PRIŠLI NA SLED VELIKI ZAROTI. — BRZOJAVKA BOLGARSKEGA KRALJA IN BOLGARSKEGA MINISTR. PREDSEDNIKA. — SRBSKA VLADA SE JE ZOPET PRESELILA. — GRŠKA BO OSTALA NEUTRALNA. — VENIZELOS. — TURŠKA ARTILERIJA V AKCIJI. — VELIK VOJNI PLEN.

ZAVEZNIŠKA POROČILA.

Rumunska komisija.

London, Anglija, 8. novembra. — Iz Kodanija poročajo, da je poslala rumunska vlada v Petrograd komisijo, katere naloga je urediti promet med Anglijo in Rumunsko. Vse pošiljave bodo šle preko ruskega ozemlja. Dosedaj se še ne ve, če se bo Rumunom posrečilo to doseči.

Italijanska vest.

Milan, Italija, 8. novembra. — Zavezniki so izgubili zaenkrat vse upanje, da bi jim Rumunska pomagala. Rumunska bo skušala ostati do zadnjega nevtralna, ker bo imela skoraj več dobička, kakor da bi se umesala v vojno.

Bukareški dopisnik nekega tukajšnjega lista pravi, da bodo vsi oni, ki mislijo, da bo sedanji rumunski kabinet resigniral, zelo razočarani. Člani opozicije so postali zelo zmerni in gredo vladi v vsakem oziru na roko.

Ministrski predsednik Bratianu se skoraj vsak dan posvetuje z voditelji raznih strank.

Grški kabinet.

London, Anglija, 8. novembra. — Ministrska kriza na Grškem je sedaj končana. Venizelosu se najbrž ne bo nikdar več posrečilo priti na krmilo vlade. Sedanji ministrski predsednik Skodolis je zelo bogat in ugleden državljani.

Leta 1897 je bil zunanji minister, po drugi balkanski vojni je pa predsedoval mirovni komisiji.

Neki časopis je priobčil sledečo zelo značilno izjavo:

„Črpalj Konstantin ne zasleduje niti nemške, niti angleške, niti francoske politike, ampak čisto grško. Dobrobit grškega naroda mu je več kot vse obljube od strani zaveznikov in Nemčije. Dosedaj je Grška nevtralna. V vojno se bo takoj umesala, kakorhitro bodo interesi grškega naroda v nevarnosti.“

Venizelos.

London, Anglija, 8. novembra. — Neki tukajšnji brzojavni agenturi je sporočil njen atenski dopisnik, da se bivši ministrski predsednik Venizelos ne bo nič več pečal s politiko ampak da se bo umaknil čisto v privatno življenje. To poročilo je popolnoma nasprotno brzojavki, ki jo je dobil „Times“.

Brzojavka se glasi: Venizelos ne bo prej miroval, dokler ne strnoljavi sedanjega vojnega kabineta. Če mu ne bo drugega preostajalo, bo začel ščuvati prebivalstvo k revoluciji. Zadovaljen bo šele tedaj, ko se bo Grška pridružila zaveznikom.

Grki in Bulgari.

Rim, Italija, 8. novembra. — Časopisu „Idea Nazionale“ so sporočili iz Sofije, da je zavladala med Grško in Bolgarsko zelo prijateljsko razmerje. Kaj lahko se zgodi, da se tudi Grška pridruži Avstriji in Nemčiji in da prežene zaveznika iz svojega ozemlja. V naugodnejšem slučaju bo odstopila Grška Bolgarski pristanišče Kavalo, v zameno bi pa dobila Drač v Albaniji.

Obletnica.

London, Anglija, 8. novembra. — V navzočnosti kralja Kodaantina in kraljeve družine se je praznovalo danes na vojaškem vežbališču tretjo obletnico zavzetja Soluna. Najprej je bila masa, po ma-

si zahvalna pesem, nato so pa sledili razni govori.

Danes je imel novi kabinet prvo sejo. Kakor kaže se politična smer zaenkrat še ne bo izpremenila. Mihelidakis, ki najprej ni hotel sprejeti portfeja, se je slednjič vendarle uklonil in vstopil v ministrstvo.

AVSTRIJSKO - NEMŠKO - BOLGARSKA POROČILA.

Zveza med Berlinom in Carigradom.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Nemci so izrgali Srbom vso železniško progo, ki vodi proti Nišu in s tem pridobili prosto pot iz Berlina v Carigrad. Čete generala Gallwitzja so zavzele mesto Krushevac v dolini reke Morave. Srbi nimajo sedaj niti ene tovarne za orožje. Bolgarska armada pod poveljstvom generala Bojadijeva prodira severno od Niša in je zavzela že veliko važnih postojank.

Več kot polovica Srbije je sedaj v nemških, avstrijskih in bolgarskih rokah. Ostanke srbske armade skušajo pobegniti v Črnogorje kar se jim pa najbrže ne bo posrečilo, ker prodirajo Avstrijeci proti Novem Sandžaku. Avstrijeci so zavzeli večerj mesto Ivanjica, ki leži 27 milj južno od Kraljeva. Bolgari na celi fronti dobro napredujejo.

Zavzetje Krusheva in Ivanjice.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Veliki generalni štab poroča: — Mesto Krushevac, važno železniško križišče, 32 angleških milj severozapadno od Niša, se nahaja v naših rokah. V mestu je bila velika tovarna za municije, katero so pa Srbi pred odhodom uničili. Mesto smo zavzeli z naskokom in sicer ponoči. Vjeli smo več kot tritisoč vojakov in zaplenili veliko vojnega materijala.

Avstrijeci so osvojili mesto Ivanjico. V južnem delu doline reke Morave se vrše silno vroči boji.

Bolgarske zmage.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Bolgarski generalni štab poroča: Bežečega sovražnika na celi črti zasledujemo. Na Kosovem polju smo osvojili že več vasi. — Pri Strumnici smo se spopadli z angleškimi in francoskimi četami ter jih premagali. Bolgari so vdrl v kotlino Leskovac.

Srbi.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Bolgarski časopis „Balkanska Posta“ piše med drugim tudi sledeče: —

Ko smo zavzeli Niš, se je začela srbska armada na celi črti umikati. Srbski generali so že tedaj vedeli, da je srbska armada izgubljena ter da si edino v Črnogorje lahko poišče zavetja. Avstrijeci prodirajo proti jugu, mi pa proti severu. Zgodilo se bo, da bodo prišle srbske čete v past, iz katere ne bodo imele nobenega izhoda.

Vrhovni poveljnik bolgarske armade, general Šekov je brzojavil po zavzetju Niša bolgarskemu ministrskemu predsedniku Radoslavovu: —

Naše čete so po vročih bojih zavzele Niš. Nad mestno hišo je zavihrala bolgarska zastava. Prepričani smo, da bo vedno vihrala, ker nimajo Srbi do tega mesta nikake pravice. V južnem delu Srbije je velika večina Bolgarov. Nikdo ne more popisati, kako se je godilo tem ljudem pod srbskim jarmom. Sedaj so prosti in so nam-

iz vsega sreča hvaležni. Če da Bog in sreča junaska, bomo svobodili vse Bolgare, ki grozno trpe pod srbskim jarmom. Bolgarska ni Nemčiji podložna ampak ji samo pomaga. Nas ni nikdo prisilil v vojno, ampak smo šli sami, ker smo vedeli, kaj je naša dolžnost.

Ekspresni vlak.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Bolgarski finančni minister, Tončev, ki se mudi že dalj časa v Berlinu, je rekel danes nekemu časnikarju: — Poročevalcu, da bo odpotoval iz Berlina preko Dunaja, Budimpešte in Belgrada v Sofijo. Med Sofijo in Berlinom že vozi poseben ekspresni vlak.

Nadalje je tudi rekel, da Bolgari niso Grkom sovražni in da bi radi videli, če bi zavladalo med obema državama prijateljsko razmerje.

Brzojavka bolgarskega kralja.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Bolgarski kralj Ferdinand je poslal bolgarskemu vrhovnemu poveljniku Šekovu sledečo brzojavko: —

Prisrčno vam čestitam, ker ste zavzeli Niš, mesto izdajstva in laži. Bog naj blagoslovi vaše čete. Radoslavov je brzojavil Šekovu: — Ne veste, kako silno sem bil vesel, ko ste mi sporočili, da je zavzela nad Nišem bolgarska zastava. Že zdavnaj sem vedel, da je bolgarska armada hrabra, nitem pa mislil, da bo v tako kratkem času dosegla take uspehe.

Pri Babuna prelazu.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Francozi poročajo, da so zavzeli prelaz Babuna in Kozjak ter s tem dobili prosto pot do Kadavara in Prilepa. Koliko je resnice na tem, ni znano. Črnogorski generalni konzul v Parizu je izjavil: — Pri Grahovem v zapadnem delu Črne gore se je vršila večerj silno vroča bitka. Črnogorci so pognali Avstrijce v beg. Avstrijska armada ima baje velike izgube.

Francozi napredujejo.

Solun, Grška, 7. novembra. — Francozi neprestano napredujejo in so dosegli že veliko uspehov. 5. novembra so zavzeli višine pri Kahali z naskokom.

Srbi so odbili pri Krivolaku vse bolgarske napade.

Izjava srbskega ministrskega predsednika.

Dunaj, Avstrija, 8. novembra. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so se člani srbske vlade preselili v Raho. Srbski ministrski predsednik Pasić je rekel nekemu časnikarju: —

Srbi so še vedno prepričani, da bodo zmagali. Nemci niso imeli dosedaj posebnih uspehov. Bolgari so kmalo zmanjkali municije, ker niso bili na sedanjo vojno tako pripravljeni kakor mi.

Generalni štab srbske armade je prepričan, da bo še vse dobro, ko bodo prišli zavezniki Srbom na pomoč. To se mora zgoditi v najkrajšem času.

Anglija in Egipt.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Prebivalstvo v Egiptu se je začelo puntati. Prebivalce so navdušili uspehi nemških čet in želja po svobodi.

Iz Carigrada poročajo, da so prišli v Kajiri na sled veliki zaroti, ki je bila naperjena proti egipčanskemu sultanu. Zarotniki so si nadeli nalogo, da bodo osvobodili

Z iztočnih bojišč.

Boji v okolici Rige.

Rusi nadaljujejo s svojimi naskoki, pri katerih uporabljajo velike sile.

RUSKA POROČILA.

V ruskem oficijelnem poročilu se glasi, da so Rusi napredovali na različnih točkah fronte.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — V današnjem oficijelnem poročilu nemškega generalnega štaba glede položaja na ruskem vojnem pozorišču se glasi, da so obnovili Rusi svoje naskoke na črti Riga—Jakobstad. —Dvinsk. Vse te ruske naskoke se je odbilo z velikimi izgubami za Ruse. (Nemci so bili najbrž brez vsakih izgub.) V poročilu se glasi: —

Armadska skupina maršal Hindenburg: — Južno in južno-istočno od Rige, nadalje pred Jakobstad ter pred Dvinskom so vprizarili Rusi naskoke z močnimi oddelki in to po obširnih artilerijskih pripravah. Vse te naskoke se je odbilo ter so imeli napadalci na nekaterih mestih velike izgube. —

Armadska skupina princ Leopold Bavarski: — Poročati ni ničesar novega.

Armadska skupina general Linsingen: — Severozapadno od Čartorsk so bili odbiti vsi ruski naskoki. Ujelo se je tri častnike in 271 mož.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 8. novembra. — V uradnem poročilu se glasi, da so zasedli Rusi Frankendorf in Pavassern na levem bregu reke Aa. Pri Mitavi so prodrli Rusi v južni smeri.

Ob jezeru Svencion so prodrli Rusi v nemške zakope ter so zasedli pri Hutilizovskaja več pozicij Nemcev. Ujeli so 400 mož ter zaplenili več strojnih pušk. Tudi pri Kolki so prodrli Rusi nemško fronto ter ujeli 400 mož ter zaplenili pet strojnih pušk.

Zaplenjenje časopisa.

Nemški socialistični list „Vorwaerts“ je bil ustavljen, ker je vladi neprijazen.

Haag, Holandsko, 8. novembra. — Centralni organ nemške socialne demokracije, „Vorwaerts“ je bil zaplenjen od nemške državne oblasti. List je bil že večkrat izza izbruhla vojne susepndiran od strani državnih oblasti. Glavni moment zaplenjenja leži v kritiki lista glede preskrbe živil za Nemčijo.

Panama razstava.

Newyorški župan Mitchei je dobil večerj iz San Franciscia sledečo brzojavko: — Panama-Pacifič razstava v San Franciscu bo na vsak način že 4. decembra zaprta.

Egipt. Če potrebuje ta krasna dežela gospodarja, ga ji bodo postavili, toda drugačnega kakor je Anglež. Kakih 40 visokih uradnikov so aretirali. 25 so jih baje že obglavili.

Kitchener.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki so mnenja, da se je Kitchener ne bo podal na Balkan, ampak v Egipt, kjer bo prevzel vrhovno poveljstvo nad tamošnjimi četami.

Turška artilerija.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Turške baterije na Galipolisu so toliko časa obstreljevale neko angleško bojno ladjo, da se je potopila.

Pri Kušuk Timeli so se vršili vroči artilerijski spopadi. — Pri Sed-il-Bahru so nas zavezniki parkrat napadli, pa niso ničesar opravili.

Z zapadnih bojišč.

Ročni boji v Vogezih.

Nemci poročajo, da so zasedli del nekega francoskega zakopa pri Hilgenfirst.

PARIŠKO POROČILO.

Iz Pariza se poroča, da se ni pripetilo ničesar novega. — Izstreljeni aeroplani.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — V današnjem oficijelnem poročilu nemškega generalnega štaba se poroča o zasedenju neke globine, katero je povzročila granata ter o zavzetju nekega zakopa pri Hilgenfirst. Poročilo se glasi: —

V Vogezih, severozapadno od Celles, so zasedle naše čete neki krater, katerega je povzročila sovražna granata. V istem času se je vršil živahen boj z ročnimi granatami in minami iz neposredne bližine. Ob Hilgenfirst se je odvezlo Francozom del nekega zakopa.

Nadalje se glasi v oficijelnem nemškem poročilu: —

Poročnik Ingelmann je izstrelil večerj zapadno od Douai iz zraka svoj štiri aeroplan. Stroj je bil angleški Bristol-aeroplan, ki je imel na krovu tri strojne puške.

Parisko poročilo.

Pariz, Francija, 8. novembra. — Francosko vojno ministrstvo pravi v svojem popoldanskem poročilu, da ne more pridejati svojim prejšnjim poročilom ničesar novega.

V večernem poročilu poroča vlada o živahnih artilerijskih bojih, ki so se vršili v odseku Artois, pri Loos ter v okolici Givenchy. Nadalje se se vršili slični artilerijski boji severno od L'Avre ter pri Tahure in Massiges v Champagne. Severno od St. Mihiel so razdejale francoske baterije neki nemški obrambni top proti zrakoplovom. Pri Chapelotte v Vogezih so se vršili boji z bombami in ročnimi granatami.

Ameriška poslanica.

Angleško časopisje je skoro pozabilo na kontroverzno ter se ni bati krize.

London, Anglija, 8. novembra. — Angleški listi kažejo nekako presenečenje vsled ameriške poslanice, dasiravno se je vedelo za njeno vsebino potom ameriških poročevalcev.

V splošnem se je že pozabilo različne probleme, katere nudi vojna v svojem razvoju ter se sploh ni vedelo, da obstaja kakakontroverza med Anglijo in Združenimi državami.

Nemško naziranje.

Berlin, Nemčija, 8. nov. — V splošnem prevladuje v tukajšnjem časopisju naziranje, da je ameriška poslanica na Anglijo veliko premila ter da je vsled tega izključeno, da bi bila uspešna.

Tehnično se smatra poslanico za nedotakljivo ter so argumenti veljavni. Kritizira se pa vsako pomankanje energije vsprico ciljev, katere se hoče doseči. Listi izjavljajo, da je bila poslanica na Nemčijo slična ultimatu, dočim predstavljajo poslanica na Anglijo le razmotrivanja, kojih vsebino je označiti bolj kot želje, ne pa kot zahteve.

Schillerjev pravnik.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — Danes je praznoval tukaj znameniti nemški pisatelj baron Gleichen-Russwurm svoj petdesetletnico. Jubilant je pravnik slavne nemškega pesnika Schillerja.

Huerta je bolan.

El Paso, Tex., 8. novembra. — General Huerta je zapustil Fort Bliss ter se podal na svoj dom, ker je njegov zdravnik izjavil, da potrebuje nujno postrežbo v krogu njegove družine. Njegov dom pa bo zastražen od strani zveznih maršalov.

Podmorski čolni.

Nemški in avstrijski podmorski čolni so razvili posebno v Sredozemskem morju veliko aktivnost.

London, Anglija, 8. novembra. — Oficijelni tiskovni urad je objavil danes, da sta dva nemška podmorska čolna v iztočnem Sredozemskem morju napadla angleški oboženi parnik „Fara“, ki se je vsled napada potopil. Pogreša se 34 mož posadke.

V istem uradnem poročilu se glasi, da je neki nemški podmorski čoln potopil angleški parnik „Woolwich“. Parnik je vseboval 2936 ton.

Ista usoda je zadela parnik „Burek“, kojega mostvo se je pa rešilo.

Razdejana nemška križarka.

Berlin, Nemčija, 8. nov. — Uradno se je danes objavilo, da je bila majhna nemška križarka „Undine“ potopljena ob švedski obali od dveh torpedov. Križarka se je nahajala na poizvedovalni vožnji ter se je rešilo skoro vse mostvo.

Potop japonske ladje.

Tokio, Japonska, 8. novembra. — Na poti v Solun je bil v torek torpediran japonski parnik, katerega je vzela v najem angleška vlada. „Jazakuni Marie“, vsebuje 5118 ton in sicer od nekega nemškega podmorskega čolna v bližini Gibraltarja.

Dvanajst parnikov potopljenih ob reki Temsi.

Philadelphia, Pa., 8. novembra. — Častniki danes sem dospelega švedskega parnika „Toms“ poročajo, da se je potopilo dne 12. oktobra dvanajst velikih parnikov različnih narodnosti ob izlizu reke Temse. Neka nemška ladja je položila baje tekom noči mine in ko so jutraj hotele iti ladje mimo so se potopile druga za drugo. — Častniki parnika „Toms“ so izvedeli to povest od angleških lotsov, ki so si prevedli parnik v pristanišče.

Holandski parnik nasledel.

Amsterdam, Holand., 8. nov. — Holandski parnik „Monikendum“ ki se je nahajal na poti iz Amsterdam v New York, je nasledel pri Muident, potem ko je dobil luknjo pri koliziji z nekim rušilcem ledu.

Obilna žetev.

Washington, D. C., 8. nov. — Letino na koruzi za leto 1915 se ceni na 3.090.509.000 bušjev glason poročila, katero je izdal danes poljedelski departament. Letina na ajdi se ceni na 16.350.000 bušjev. Lanu se bo pridelalo 18.446.000, kar znači za milijon bušjev manj kot v preteklem letu.

Denar za Carranzo.

Preko \$200.000 zlatnikov, ki so se nahajali v neki newyorški banki, se bo izročilo Carranzu, potem ko se je slednji dogovoril z agenti posestnikov rogov.

El Paso, Tex., 8. novembra. — Iz Mexico City se poroča, da imajo Združene države na razpolago \$10.000.000 za Carranzo, kar tvori znesek, katerega se je dvignilo kot carinske prispevke tekom okupacije Vera Cruz od strani vlade Združenih držav.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1916

je v tisku in bode v teku dveh tednov izšel.

Vsebuje več povesti, kroniko iz vojne z mnogimi slikami in drugo stvarino. — Cena mu bode 35 centov.

Upravništvo „GLAS NARODA.“

23 Cortlandt St., New York, N. Y.

Požar na parniku.

Na francoskem parniku „Rochambeau“ je izbruhnil na visokem morju požar.

Glasom poročila, ki je dospelo v newyorški urad francoske črte, je pričel goriti parnik „Rochambeau“ na visokem morju, a se ne nahaja v neposredni nevarnosti, ker bo preje našel zavetja v canadskem pristanišču Halifax.

Glasom poročila kapitana je nastal požar v skladišču za premog, a bo mogoče vzdržati požar pod kontrolo, dokler ne dospe parnik v Halifax. Na krovu parnika, ki je zapustil v soboto New York, na poti v Bordeaux, se je nahajalo preko 400 potnikov.

Takoj po sprejemu gorečega poročila, je domnevala policija, da se gre za zaroto ala Fay in Scholz in uvedlo se je takoj preiskavo, če se morda ni kljub vsej pazljivosti spravilo na krov kako bomba, koje namen bi bil razdejati parnika. To domnevanje ne odzvarja naziranj tukajšnjih uradnikov, ki domneva, da je nastala eksplozija vsled učenja tovara surnega, brez tuje pripomoči.

Z italijanskih front.

Z Dunaja se poroča, da so zavzeli Italijani Col di Lana, da so ga pa zvečer zopet izgubili.

Dunaj, Avstrija, 8. novembra. — Avstrijsko vojno ministrstvo je danes popoldne objavilo, da so zavzeli Italijani po trdovratnem boju popoldne višine Col di Lana, da pa se jih je na večer zopet premalo iz dotičnih pozicij.

Na doberdobski visoki planoti so se izjalovili italijanski naskoki. Na fronti ob Rivi je vprizarila italijanska artilerija naskok.

Meso je ceneješe.

Berlin, Nemčija, 8. novembra. — V Berlinu se je cena svinjskemu mesu znatno znižala. Množino mesa, ki je stala pred enim tednom od 120 do 150 mark, se je zamoglo kupiti večerj za 80 mark. Na drobno se prodaja meso po 40 fevigov funt.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo odemo sprejemalci kljub vojni talijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljave ne plačujejo v južni TIROLSKI in FORISKEM, DALMACIJI in deoma v PRIMORJU. — Za delSTRE, KRANSKO vso in enake podnji ŠTAJER in druge notraje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakor dotedaj, nego v mirovnihi razmerah.

Od tukaj se vojskom ne moretenarja pošiljati, ker jih vedne predstavljajo, lahko pa se pošlje soročnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo se njegov naslov.

Denar nam pošljite po „Domestic Postal Money Order“, ter pri ložite natančno Vaš naslov in osebo, kateri se zna izplačati.

Cene:			
K.	\$	K.	\$
5....	.80	130....	18.60
10....	1.60	130....	20.15
15....	2.40	140....	21.70
20....	3.20	150....	23.25
25....	3.90	160....	24.80
30....	4.75	170....	26.35
35....	5.50	180....	27.90
40....	6.30	190....	29.45
45....	7.05	200....	31.00
50....	7.75	250....	38.75
55....	8.60	300....	46.50
60....	9.40	350....	54.25
65....	10.15	400....	62.00
70....	10.95	450....	69.75
75....	11.70	500....	77.50
80....	12.40	600....	93.00
85....	13.25	700....	108.50
90....	14.05	800....	124.00
100....	15.50	900....	139.50
110....	17.05	1000....	154.00

"GLAS NARODA"

(Newspaper Daily)
Owned and published by the
Starline Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President
LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
28 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

No celo leto velja list za Ameriko in
Canada: \$5.00
pol leta: 2.50
pol leta za mesto New York: 2.00
Kropo za vsa leta: 2.50
pol leta: 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedej in praznikov.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Printed every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$5.00

Delovni dnevi in obdobja se
prijavljajo.
Doma in se blagovito posiljajo po
Money Order.

Prejemniki kraja naročnikov pro-
storo, da se nam tudi prejemniki
izposreduje naznaniti, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopolom in posiljanje naredite na
naslov:
"GLAS NARODA"
28 Cortlandt St., New York City.

Telephone 48-Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
OF AMERICAN LITERATURE

Preiskave v teku.

Pet preiskovalnih komitejev je že na delu, da se najde onega, kateremu bi se dalo napraviti krivdo radi usodnega ognja, ki je divjal v soboto v Brooklynu ter zahteval toliko človeških žrtev. Take so te preiskave. Iščo se in išče ter najde tega ali onega krivca, do čim se pusti, da obstajajo pravi vzroki neizpremenjenega naprejš. Napram prihodnji katastrofi pa je vse prav tako nepripravljen kot je bilo proti vsem, ki so se zavirale preje.

To veliko umiranje spominja na ono v Triangle poslopju. V tem kot onem slučaju so pustili poslastični vnamer važne odredbe oblasti in veliko nesrečo v Brooklynu se je preprečilo le vsled tega, ker je bilo v soboto popoldne ter je bilo v poslopju veliko manj ljudi na delu kot ponavadi.

Zakaj pa ostane tako sedaj kot je bilo v prejšnjem slučaju, vse zopet pri starem? Ker kapitalistu vsprito sedanjih razmer ni treba brigati se za odredbe varnostnih oblasti. Prijatelji kapitalistov se skrbijo za to, da se prizadetim ali krivcem v slučaju katastrofe ne prigodi ničesar slabega ali resnega. Kot v vseh takih slučajih, bo našla tudi katastrofa v Brooklynu zelo miloga sodnika...

Ali si je vsprito teh razmer mogoče misliti, da bi se dalo take nesreče preprečiti? Ne! Čuditi se je le, da se ne dogaja več takih katastrof.

Mestni požarni komisar Adamson je izjavil, da se je izza Triangle katastrofe nastavilo več in spektorjev, ki vpriprajo vsako leto štirikrat toliko požarnih vaj v tovarniških poslopih kot so jih preje. O resničnosti teh podatkov ne more biti nobenega dvoma, vendar pa je dovoljeno vprašanje, kako se je izvršilo te inspekcije in kako so se vsrile te požarne vaje.

Znano je, da so vsi dohodi k rešitnim lestvicam v velikih tovarnah v New Yorku zastavljeni po cele tedne in da se pospravi to le takrat, kadar je pričakovati obiska požarnega komisarja.

Vse vaje za slučaj požara ne pomagajo nič, kajti resnica se v tako veliki meri razlikuje od vaje, da je slednja skoro brezpomembna.

V takih slučajih ima slepi strah prvo besedo in če se ne odgovarja razmere varnostnim predpisom, je katastrofa neizogibna. V tem nas potrjuje zadnji slučaj.

Sveda, življenje delavcev je tako poceni, tako strašno poceni...

V Uruguay je sklenil narodni parlament, da se uvede osemurno delo za vse stroke. Zopet nov dokaz, kako divje in necivilizirane so te južno-ameriške republike...

Prebivalci na Riverside Drive v New Yorku, kjer stanujejo le premožnejši ljudje, so se pritožili,

da prihaja z obali New Jersey v njih stanovanja neznosno smrad. Temu se bo kmalu odpomoglo. Če pa smrdi navadnim ljudem, je to vse v redu ter ne gane nikdo niti prsta.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y. — Tukaj je umrla rojakinja Antonija Jerman, stara 23 let, doma iz Domžal na Kranjskem. Marja je v petek, popoldne, pa so jo v ponedeljek, bolehalo je že dve leti na sosedni. Bodi ji lahka svobodna zemlja! — P.

Hoffman, Mont. — Pred kratkim se je v bližnjem premostovju utrgala plast kamena ter padla na rojaka Martina Bedino, ki je bil na mestu mrtve. Doma je bil nekje s Stajerskega ter zapušča mlado ženo in pet mesecev staro hčerko. — Tukajšnji premostovji še dalj časa počiva. Pri nas je pušto in dolgočasno. Ljudje se pečejo za živinorejo in z mlekarstvom, na polju pa le malo pridelajo, ker je pri nas mrzli veter preveč udoben. Delavske razmere so slabe, če se bo kaj izpremenilo, bomo že sporočili. Prijazen pozdrav vsem znanec in prijateljem. — J. A. Kolene.

Renets Lake, B. C., Canada. — Upam, da boste ponatili ta dopis, kljub temu, da nisem več naročnik Glas Naroda. Sedaj sem namreč že več mesecev v vojnem jetništvu in se nič posebno dobro ne počutim. Ko so nas internirali, so nas pustili kaka dva tedna strdati, potem so nas pa poslali v barake v Vernon, B. C. Tam nas je bilo okoli šeststo Nemcev in Avstrijcev ter dva Turka. Nekateri so bili stari že čez šestdeset let. Potem so nas zopet oddelali in razposlali na različne kraje. Sedaj delamo poti po gorovju in zaslužimo po 25 centov na dan. Nekaj se jih je bilo uprlo, pa so jih takoj ustrelili. Kraj je jako neprijeten, posebno tedaj, ko dežuje. V malih barakah je po sto ljudi. Mrz je tako neznosen, da ga ni mogoče prenašati. 200 jetnikov straži osemdeset vojakov. Časopise dobimo samo angleške in kanadske, drugega pa ničesar. Pisati se sme v sledečih jezikih: angleško, nemško, francosko, poljsko, rusko, srbsko in rumunsko. Veliko nas je brez zadostne obleke in obutve. Onega, ki noče iti na delo, strogo kaznujejo. Tobaka dobimo precej. Ker zapade tukaj pozimi visok sneg, nas bodo preselili v toplejše kraje. Vsi težko pričakujemo, da bo ta vojna končana, da bo zopet zavladala mir in da vsem skupaj napočila boljša bodočnost. Pozdravi! — J. M. J.

Pod oljko in lavorom.

— Zapiski iz solnčne Italije. —

Spisal dr. Evgen Lampe.

V MRTVEM MESTU.

(Nadaljevanje.)

Čudne se nam zde te ozke ulice, ki imajo prostora samo za en voz, da se drugemu še umakniti ni mogoče. A promet je moral biti vendar jako živahen, kajti v trdi tlak so koleša izgledala globoko, jaku podobno sled. Največ blaga pa so prenesli sužnji na svojih ramah. Bilo je mesto pešcev in nosačev. Cesta je globlja, ob hišah je nekoliko vzvišen opek tlak, sredi ceste pa je vzvišen kamen, tako da je prestopil pešce ulico čezenj kakor čez most. Vozovi so bili na dveh velikih kolesih in so se morali nerodno majati po teh izvženih ploščah. Imovitih bogatin, ki se vozijo po naših mestih, v svetlih kočijah z iskrim konji, so se dajali prenašati od sužnjev v mehkih nosilkah.

Manjkalo je velikega obrta. Naša mesta s tovarniškimi dimniki in železniškimi zvezami nam širijo gospodarsko obzorje, mednarodni kapitalizem ima v njih ugodno polje in delavske mase se selijo za zaslužkom. Staro mesto je bilo pa mirno in ni poznalo velike špekulacije; kdor je imel prostorno, prijetno hišo in nekaj sužnjev, je bil bogat ter ni vedel, s čem bi si premoženje pomnožil, razen da je dajal morda na posodo na visoke obresti. Suženj je z roko vrtil mlinski kamen, izdelovali so sproti le toliko, kolikor so potrebovali sami.

Hiše so bile pritlične ali kvečemu enonadstropne, v sredi odkrito dvorišče, obdano od sob za bivanje. Na sredi dvorišča je žu-

borela fontana in dajala hlad v tem toplem ozračju. Čisto ločeno od hiše, odprte le na ulico, so bile majhne taberne, ki jih je dajal hišni gospodar v najem branjevcem in trgovcem. Največ je bil Pompejan tudi doma pod milim nebom, sicer se je izprehajal po foru, se pogovarjal "o politiki", ki se je sukala večinoma okoli občinskih zadev, šel v gimnazij in v kopalnice, da se okopije, okrepi in si ude namažež dišečim oljem, potem je krenil v gledališče. Njegov pogled se je radoval slokih stebrov ob templjih in portikih, nebnega azurja in košatih pinij, ki raztezajo svoje vejeve nad vitkimi debli po ravnini. Zato so pa hišne sobice zelo majhne: namenjene so bile samo zato, da je gospodar v njih jedel in spal, čez dan se je zabaval drugod.

Ker to življenje ni porabilo mnogo časa za izdelovanje koristnega blaga, mu ga je preostajalo tem več za gojitev umetnosti. Tu dihamo že v onem ozračju, ki je oživljalo že staro Helado in jo navduševalo za njena krasna umetniška dela. Pompeji so interesantni posebno zato, ker jih je Vezuv zasul v sredi novega stavbnega gibanja. Šestnajst let poprej je hud potres precej razrušil mesto in hitro se je začela živahna stavbna delavnost. Arhitektov, kiparjev in slikarjev ni manjkalo; delali so po grških vzorih hitro in spretno. Zato se pa vidi na ostankih enoten značaj in lahko se zasleduje ista umetniška zroka zlasti pri stenskih slikah. Najdejo se še neobdelani stebri, pol dovršene hiše in marsikateri umetnik, ki je smrt vzel čopič iz rok ob poldodelani sliki.

Nam, ki pridemo s planinskih krajev v kraljestvo grške arhitekture, se zde vsi ti stavbiški elementi tuji in nepraktični in zato ostanejo tudi grške monumentalne stavbe na severu vedno nekaj izposojenega in iz tujine sem preostanek. Kajti grška umetnost je izrastla iz južne zemlje, je dihalala gorko ozračje, je vzgojena v drugem obnebu in je gledala drugačno prirodu. Kolika razlika med našo gorsko vilo v švicarskem slogu in med značnim, odprtim stebrovjem klasičnih stavb! Tempelj nam kažejo grško stavbarstvo v njegovem cvetu in najlepšem razvoju, a ti vzorci so vplivali tudi na zgradbo hiš in so vtisnili celemu mestu svoj značaj.

Vso svojo moč je pokazala klasična umetnost v kiparstvu. Kar je nam les, je bil Grku marmor. Ta lepi, snežnobeli kamen, ki sta ga Grška in Italija tako bogati, je vabil umetnike, da v njem izklesajo podobe, polne življenja in najvišjih vzorov, ki jih je bila zmogla pesniška in verska domišljija starega sveta. Orientska domišljija ne pozna nobenega miru in umerjenega umetniškega ritma, zato se je izgubila v kolosalnih tvorbah in fantastičnih oblikah, ki jih vidimo v ostankih asirskih kraljevih palač in v egiptovskih sfingah in piramidah. Grk pa je bil ponosen na svojo eleganco in na svoj fini takt, v katerem je videl glavno razliko med grško kulturo in med divjim barbarstvom. Ta umetniški čut pa je bil tako razvit, da se kaže tudi v vsej hišni opravi in celo v vsem domačem orodju. Pompejske ostaline so zanimive v vseh malenkostnih podrobnostih, ker vidimo, kako je to ljudstvo umetniško čutilo tudi v vsakdanjem življenju in ni moglo pogrešati umetnosti pri nobeni stvari. A največjo vrednost imajo slike, ki so se ohranile.

Stari pisatelji često pišejo o grškem slikarstvu, a nobena izmed proslavljenih slik se nam ni ohranila. V Pompejih pa so se ohranile freske z zidovja meščanskih hiš, in dasi so te slike bolj plovodi dekorativne obrti, nego prave samostojne umetnine, si moremo vendar iz njih ustvariti pojem o nekdanjem slikarstvu.

Mnogo fresk so odnesli v napolski muzej, mnogo jih je pa ostalo na mestu. Kako neokusno so pobarvane naše sobe z neokretnimi, trdimi in polomljenimi rastlinskimi ornamentami, ki nimajo ne življenja, ne pomena! V Pompejih pa je vsa sobna dekoracija arhitektonskega značaja, da razširi perspektivo ozkega prostora in vodi pogled skozi steno v daljne pokrajine in v lična, zračna poslopja. Sobice so, kot sem že omenil, precej majhne, oker manjka, ker so dobivali svetlobo večinoma skozi vrata, odprta na dvorišče, ali pa tudi odgoraj. Ker je bila svetloba znotraj večinoma medla, so izbirali slikarji krepke, polne barve z ostrimi kontrasti. Slikar je hotel čustvo razširiti in ustvariti prijazen razgled na fantastič-

no, zračno arhitekturo, ki jo je pričaral na steno ter ji tako vzel vso njeno težo in neprozornost.

Razdelil je steno v navpična in vodoravna polja in v srednje polje je naslikal ponavadi kako skupino, vse pa drže vitki, silno fini stebrički kakor lahna, v zraku plavajoča zgradba. Perspektiva je taka, da se ti zdi, kakor bi z višine gledal doli na hišice in templeje ter ravnine in gričke. Najpogostejše barve so rdeča, rumena in črna, modra je bolj redka, vedno pa so barve močne in žive. Oko je bilo vajeno krepkih barv iz pisane prirode in zato umetniki niso iskali efekta v meglenih, mračnih in meševitih poltonih. Z drzno gracioznostjo so risali svoje fantastične stavbe in jim dali polno, svežo barvo, polno bleška in vse se moči. Odprte lope, hodniki, balkani, stopnice in oboki oživljajo stene, vse je tako lahko in lično, kot bi sapica nosila po zraku te bajne zgradbe. Na zideh in girlandah se igrajo hrilati geniji, gošči tritoni, letče tiktorije, zna-ji in tički; skozi nje se odpre pogled v lepo pokrajino, kjer jeleni vozijo amoret, skačejo levi in medvedi in se prekucujejo kozlički, pavi razgrinjajo svoje perje, orli preže na plem, tam pa vozi čolnčič po morju in ob obrežju zeleni lep sadni vrt z zlatimi oranžami, vitkimi topoli in širokimi pinjami. Skozi take pokrajine se gubi pogled v daljine templeje, v katerih srečavamo znane prikazni starega bajeslovja: Jupiter in Diana, Leda z labudom, Bakhos obložen z grozdljem, Mart in Venera, v zraku plavajoče Hore s sadjem in evetjem, Vulkan in Tetida — cel Olimp z vsa pisano pisano družino. Za bogovi pridejo heroji: Orest in Pilades, Herkul s kijem, Uli in Ahilej, Perzej in Andromeda, nesrečni Niobidi, Argonavti; tudi zgodovina podaje slikarjem nekaj snovi in celo genre in ubožitje ne manjkata; živalstvo in rastlinstvo oživljata kompozicijo in slednje je zastopala tudi humoristična karikaturna. Ves duševni svet starega klasičizma je tako izražen v teh slikah, ki nam pa zato odkrivajo tudi veliko moralno propolost, v kateri je polagoma ginil tedanji svet. So slike, ki jih ima celo malo sramežljiva italijanska vlada zaradi njih lasevosti pod ključem, da niso izpostavljene javnemu ogledu.

Kdaj postaja umetnost nemoralna? Težko je potegniti določeno mejo, ker je več odvisno od namena in ideje, nego od katerega posameznega uda na sliki, a tu se spozna jasno, kako se razkošni kult zunanje lepote brez versko-moralnega pravca ponizuje, dokler se ne izgubi v lasevosti, ki služi slednjim sama sebi ter postaja izostudna.

Kako hitro mine dan v tem tihem opazovanju! Sonce se nagiba k zatonu in še nismo prehodili vseh ulic mrtvega mesta. Stopimo v veliko gledališče in sedemo na kameniti sedež v dvigajočem se polkrogu. Priroda sama je ustvarila prva gledališča. Tu je kotlina in ob pobočju sede gledalec vrsta nad vrsto ter gledajo navzdol. Tam se stoji pozornica, po kateri so stopali nekdanji igralci na visokih koturnih z maskami na obrazu, pred njimi je prostor za kor, ka je spremljal igro s svojim razmišljanjem monotonnim petjem. Blizu poleg je manjše gledališče, ravno tako pod milim nebom brez strehe, namenjeno za glasbene predstave. Zada pa je kosarna za gladiatorje; tam jih je do osemdeset zaprtih v ječah našlo smrt, ker niso mogli ubežati pepelnatemu grobu.

Več nego polovica mesta še ni izkopanega. Kdo ve, kaj še počiva v sivem pepelu?

Sosedni Herculaneum je še zanimivejši od Pompejev in herkulanske izkopine po umetniški vrednosti presegajo pompejske. V napolskem muzeju se lahko na prvi pogled ločijo oboje izkopine, ker so herkulanski bronasti kipi iz temnejšega bronu. Dve mesti, tako blizu skup, kakor Loka in Kranj, sta imeli vsako svojo lastno, visoko razvito umetnost, in vendar sta bili le malo važni provincialni mesteci v primeri z velikim Rimom. Iz teh ostankov pa si lahko predstavljamo, kakšen je moral biti stari Rim, ki je kakor solnce zvezde presegal v bogastvu in krastoti male italiske naselbine.

Nad Herculaneum stojita danes mesti Portici in Resina, staro mesto je 12 do 30 metrov nad sedanjjo površino. Zato ga je le malo odkrtega in treba je iti vanj pod zemljo kakor v rudnik. V temi in prahu se človek muči, da bi kaj videl, in nazadnje prižge umazan na dan, vesel, da zopet vidi soln-

no svetlobo. Od leta 1736. izkopujejo že tod, a delo je težavno in drago ter je skoro sto let počivalo.

Od leta 1869. kopljejo zopet, pa manjka denarja. Sedaj premišljujejo, kako bi se osnovala velika mednarodna akcija, ki bi zopet spravila v tir izkopavanje. Treba bi bilo mnogo milijonov lir takoj vzeti v roko, morda 20 ali 30, ali še več — kdo? Mislilo se je na to, da bi vse države prispevale, a potem bi hotele razdeliti med se tudi izkopine. Vsekako bi morali izgniti obljuden kraj pod Vezuvom s površja, da bi se izkopal mrtve muzej. Za arheološko vedo bi bilo to neprecenljiv dobiček, ker so herkulanske umetnine tudi boljše ohranjene od pompejskih in je bil Herculaneum tudi večji in bogatejši.

V katakombah sv. Kalista v Rimu mi je pripovedoval moj vodnik, redovnik trapist, da stojimo na predvečer velikih arheoloških najdb, da je izkopanje Herculaneuma zagotovljeno in da pridejo brez dvoma na dan stvari, ki bodo ustvarile umetniški zgodovini in starinski znanosti novo dobo.

Čakajmo torej!
(Dalje prihodnjice).

Tolmin

je jako lep, prijeten trg. Poleti je tam polno letoviščarjev, zlasti radi prihajajo Tržačani. Trg ima krasno lego sredi gorovja, okolien je divna. Tolminska občina je jako obsežna. Pod njo spadajo kraji: Čadrg, Dolje, Ljubin, Podmelec, Poljubin, Ravne-Jabčice, Volarje, Zatočin, to so davčne občine; oddelki: Gabrije, Prapetno, Selišče, Zadlaj-Zabčice, Zabčice. Prebivalstva je nad 5000. Tolmin sam šteje prebivalstva 4600. Tolmin ima štirirazredno šolo, tam je bila tudi pripravljavnica za učitelje. V Tolminu je okrajno glavništvo, poštni in brzojavni urad, okrajna sodnija, davkarija, notar, odvjetnik, občinski in okrajni zdravnik. V Tolminu je narodna čitalnica, ustanovljena leta 1862, rokoedelsko bralno društvo, ustanovljeno leta 1882, hranilnica in posojilnica, sadjarsko društvo, po-družnice družba sv. Cirila in Metoda, prostovoljno gasilno društvo, otepševalno pogozovalno društvo, pevsko in izobraževalna društva v Ljubinu, Poljubinu, Zatočinu, Volarjih. Tolmin je bil pač vedno zavetišče dobrega narodnega in prosvetnega gibanja. Tolmin je oddaljen od Gorice 41 km, odmetrov, Podmelec preko Ljubina 50 kilometrov. V Podmelec je železniška postaja. Postaja v Sv. Luciji nosi napis: Sv. Lucija-Tolmin. Zadnja leta je bilo v Tolminu obilo vojaštva. Tolminska kotlina je polna lepote v krogu planin, v sredi se dviga v obliki stožca hrib, na katerem je stal grad ponosnih tolminskih grofov. Sedaj je v razvalinah, samo zgodovina še priča, da je nekdanj morale

biti hudo za kmeta, ker se je bil dvignil, nastal je "tolminski kmečki punt", glavni puntarji so bili usmrčeni v Gorici na Travniku. Ranjki tolminski rojak profesor Simon Rutar je spisal zanimivo "Zgodovino Tolminskega". V zgodovini Tolminskega sta igrala važno vlogo tudi Čedad in Oglej. Na omenjeni grad so hodili na letovišče tudi oglejski patrijarhi. "Dantajeva jama" pri Tolminu... v njej je dobil vtiske za svoj "Pekel", tu v groznih globelih krnskega pogorja, sedaj divja italijanski pekeli okoli Tolmina, ali zaman se trudi Italijan, da bi zavzel "la piccola Parigi".

Angleži so zavzeli Bagdad.

Rim, Italija, 8. novembra. — Tukajšnja "Tribuna" poroča, da so Angleži zavzeli Bagdad Casopis pristavlja: — Ta dogodek je najpomembnejši, kar jih je bilo v sedanji vojni. Ta novica je povzročila v svetu velikanski odmev. Padec tega mesta bo imel velik vpliv na vse poznejše dogodke.

Zopetna stavka v Wales.

Cardiff, Anglija, 8. novembra. — Premogarji v Rhonda distriktu, kakih 50.000, je sklenilo, da podajo dne 15. novembra svojo ostavko, po poteku katerega časa bodo šli na stavko, če ne pristopijo vsi delavci v južnem Wales premogarski organizaciji.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

K. P. in J. P. — V sedanjih časih se gotovo izplača pošiljati živila in druge stvari v stari kraj. Res je, da poštnina precej stane, toda revežem v starem kraju je veliko pomagano. Ponavadi pošiljajo ljudje sladkor, kavo in riž. Pošta sprejema zabojce, ki niso težji kot enajst funtov. Poštnina znaša za vsak funt 12 centov. Pošta in sploh nikdo ne garantira za vročenje v sedanjih časih. V New Yorku preskrbljuje pošiljanje Mr. Ludvik Benedik, ki bo vse podrobnosti sporočil potom oglasa.

Rada bi izvedela za naslov svoje-ga moža LORENCA MLJAC. Doma je iz Lokve pri Divači na Primorskem. Pred 6 meseci je bival nekje na Davis, W. Va., in je imel Box 405. Za njegov naslov prosim njegova žena: Franciška Mljac, vas Lokve pri Divači, Primorsko, Austria. (9-11-11)

dobite "GLAS NARODA" skoraj štiri mesece dnevno, izvenredno nedej in po stavnihi praznikih. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tab- da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in rane sli-ke. Sedaj ga sleherni dan razpošljamo 13.000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

RDEČI IN BELI MOŠT

iz najboljšega grozđa pro-
daja na drobno in debelo:
Miroslav Eg, restavrateur.
Znano shajališče Slovencev
in Hrvatov. 434 East 84th
Street, med I. in Ave. A.,
New York City.

ISČE SE
Janitor za hišo z 10 stanovanji.
Prosto stanovanje in \$5 plače.
Vprašajte na: 40 E. 7th St., New
York.

Kje je se nahajajo: JOHN BIZ-
JAK, doma iz Strazišča pri
Cerknici, VINKO PODOBNIK,
nekje od Idrije, ter MIHAEL
DERMANI iz St. Vida pri Za-
tičini. Pred letom so bivali na
Dunlo, Pa. Prosim cenjene ro-
jake, ako kdo ve za naslov zgo-
raj treh imenovanih, naj mi ja-
vi, ali naj se pa sami oglašijo.
Anton Tauchar (krojač), Box
206, Dunlo, Pa. (6-9-11)

Farme na prodaj.

Onim, ki žele kupiti odelano farmo,
se nudi tu najlepša prilika za nakup:
1. Farma 40 akrov: 6 milj od Ash-
landa, ki ima 15.000 prebivalcev. Ob
glavni cesti; pošta vozi mimo; tele-
fon napeljan, šola blizu; 35 akrov čis-
tih, dobra poslopja, mašinerija, kon-
ji, goveda, seno in druga kрма. Cena
\$3600; takoj se plača \$1500, ostalo
na lahke pojoge. (Bolezen v družini
vzrok prodaje.)
2. Farma 80 akrov: 12 akrov očis-
tenih; ob dobri poti, blizu železni-
ce, dobra hiša in štala. Cena \$2200;
takoj \$800, ostalo na lahke pojoge. —
(Lastnik ima trgovino in zato prodaja.)

3. Farma 60 akrov: 7 milj od Ash-
landa; ob cesti iz konkretna; 15 akrov
čistih; ob dobri poti, blizu železni-
ce, dobra poslopja, šola na tej
zemlji. Konj, 4 goveda, nekaj pres-
čev, mašinerija in priredila. — Cena
\$3000; takoj \$1200, ostalo na lahke
izplačevanja. (Lastnik je dobil vladno
službo in zato prodaja.)

4. Farma 40 akrov: nedaleč od
Ashlanda; 12 akrov čistih, lepa hiša.
Cena \$2100; takoj polovica. (Bolezen
vzrok prodaje.)

5. Farma 20 akrov v malem me-
stecu, dobra hiša in štala. Cena \$2000;
takoj \$500.

To so samo nekatere obdelanih farm,
ki jih imamo na prodaj. — Poleg tega
imamo na prodaj na tisoče akrov ne-
obdelane zemlje po \$17.50 in \$20.00
aker. — Pišite po naš list "Kolonist",
katerega pošljemo zastonj.

The James W. Good Company
Slovenian Dept., Ashland, Wis.

Največ denarja iz Amerike se nalaga v

MESTNI HRANILNICE

LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1914 je znašal nad **740 milijonov kron.**

Hranilnih vlog nad **44.5 milijonov kron.**

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po **4 1/2 %**

brez odbitka.

Nevzlicnjenne obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knji-
žice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je ne-
mogoča, ker je po pravilih te hranilnice, porjenih po

c. kr. deželni vladi

izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev,
župnišča cerkven in občine občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja
v to hranilnico.

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.,
NEW YORK.

8104 St. Clair Ave., N. E.
CLEVELAND, O.

Avstrija in Italija.

VROČI BOJI OB GORENJI SOŠKI FRONTI. — PRI VRŠČU SO ITALIJANI NA VSE NAČINE POSKUŠALI PREBITI AVSTRIJSKO FRONTO, PA SE JIM NI POSREČILO. — JUNAŠKI ČIN. — OGRSKI VOJAKI NA TIROLSKEM. — PRI MOŽNARJH.

Ob gorenji soški fronti.

V bovskem ozemlju je bil sovražnik pošteno odbit, dalje pa je napadal z uporabo vseh svojih moči, a nikjer ni mogel prodreti. V bovski kotlini je začel sovražnik, ki je zbral velika ojačenja, korakati proti našim pozicijam. Dospel pa je samo na 600 korakov do žičnih ovir. Potem nas je napadel z več črtami zaporedoma. Na nekem mestu so se približali Italijani do 100 korakov. Sovražnik so prisilile naše havbice s svojim preciznim ognjem da se je moral umakniti.

Na južnih obronkih Rombona je napadel sovražnik, moral pa je nazaj, ko je pustil za seboj 1 oficerja in 30 moč, vsled našega ljutega artilerijskega ognja. Zvečer je prišel po hudi artilerijski pripravi napad enega bataljona, a bil je tudi odbit. Pozneje je prišel sovražnik z močnimi silami nas napadati, pri čemer smo vjeli 3 oficerje in 392 moč.

V ozemlju Vršča so izvršili mali oddelki drzen napad na našo stotnjo, ki se je v tlačila na severnem obronku Vrat. En oficer in 27 alpincev je plačalo s smrtjo to podjetje, ostali so zbežali v skale. Obenem so razstrelili infanterijski pionirski istih naših čet neki z Vršča blizu naših čet potisnjeni odsek.

Pozneje je vršil na Vršču ljut boj, pri katerem je skrajno vztrajni sovražnik porabil vsa mogoča bojna sredstva, kakor ročne granate, celo fekalije v papirnatih zavitkih, da bi vrgli junake na Vršču. Nešteto italijanskih trupel pred lastnimi očitnimi dokazuje najboljše italijanske izgovore in hrabrost avstr. čet. Javorček in planina Golobar sta bila posuta s pravo točo železa s strani italijanske artilerije ali tudi ni imel sovražnik niti najmanjšega uspeha.

S samokresom in granato čez prepad.

Generalmajor Goessman poročja s primorske fronte:

Na neki posebni točki pred fronto avstr. junaki domobranci se je hotel utrditi sovražnik. S strani sovražnikov je bilo lahko dospeti tja, ali od naše strani nismo mogli iti za najboljše plezalce. Nočne patrulje so poročale, da se hoče vgnezditi sovražni oddelki pod mogočno naprej strelsko skalo, okoli 100 metrov pod našo esponirano pozicijo. Neka ekrazitna mura jih je nekoč že pregnala. Preteklo je več dni, ko je zašutil polveljnik eksponirane pozicije, da je pod njim 100 metrov globoko skalna plošča zopet obljubena. Naprej strelča skala je varovala. Poveljnik je bil nemiren in je sklenil, da Italijani morejo proč. Korporal Al. Bauchinger je bil pripravljen spustiti se po vrvi 100 metrov nizdol. Polnoč je prešla, ko so ga nisočeste roke spustile navzdol. Trenotki trepet in nestrpnega čakanja, kar počepa za poredoma strel v strašni globlini. Nato so potegnili naši hitro svojega vrlega tovariša. Zadel je bil na spečo stražo 8 moč. Dva je ustrelil, enega je zadel v hrbet, za pobeglimi je vrzel granate, ko so ga vlekli gor.

Boji na Tirolskem.

Tirolski vojaki so branili pozicijske Karpat proti vpadu Rusov na Ogrsko. Sedaj ščitijo vojaki iz Ogrske, Ogrji, Srbi, Rumuni, tirolsko mejo pred Italijanom. Na višinah ledenikov so sinovi nižin. V Traforju je padel kadet. Polkovnik je imel govor in vojaki so molili na groba na višini 2000 metrov. Niso vajeni plezati po vrhovih, delajo prevelike korake. Sedaj so na višini, 3000 metrov je visoko. Voda z ledeni, in vojaki morajo vodo za umivanje šele ogreti. Peč greje tudi kritje, da je bivanje tam gori sploh mogoče. Spočetka so obilo trpeli in rekli, da je boljše umreti na ruskem bojišču, kakor biti tukaj v rezervi. Časih privlečejo na dan svoja godala in čuje se vesela pesem sinov Ogrske na tirolskih višinah.

Pri možnarjih.

Naša pozicija leži le nekaj stotin metrov nad Italijani, ki so nas iskali, ali niso mogli nas dobiti s svojimi granatami. Peti dan pa je zatulilo nad našimi glavami, tre-

ščilo zadaj za baterijo daleč v skalovje in nam brnelo po ušesih. Italijani imajo topove 30,5 cm in 38 cm kalibra, najbrže so jih spravili sem z obrežnih fortov. Glas avstr. možnarjev kljub njihovemu obsegu ni tako neprijeten, glas je globok. Usta treba odpreti, roke položiti lahko na ušesa, postaviti se na prste, ko se spusti strel, kajti drugače bi bilo težko, prenašati nezasišeno grmenje. Imeli smo ljudi, ki se niso mogli privaditi glasu naših možnarjev. Nekega topničarja smo poslali v bolnišnico, kjer čuje še sedaj v mirni sobi lazareta strel vsakih pet minut. Repot poljskih topov je bolj neprijeten. Posebno neke vrste vojne havbice imajo tako visok in hreščoč glas, da gre skozi kosti. Zanimivo je, kako se vedejo konjci, ko pridejo blizu havbice. Časih ni mogoče spraviti z mesta konj s praznim municijskim vozom. Ali flegmatični voli se ne zmenijo nič za topovski repot, mirno vlečejo in gredo naprej, če še tako bobne možnarji. Neki topničar ni mogel prenašati detonacij strelcev. Dal si je v ušesa bombaž, ali ta bombaž mu je ušnek strela pognal tako globoko v ušesa, da je bilo treba dolgotrajne zdravniške operacije, da so mu bombaž ven potegnili.

Italijansko uradno poročilo.

Naši gorski oddelki so izvršili drzne vpadne na sovražne pozicije na grebenu Villacorna, na vrhu doline Naci in v kotlini Presone v visoki dolini Genove. Po velikih težkočah terena in ledenika, katere so bile prestane z navadno izkušenostjo in drznostjo, so dosegli naši alpinci sovražne strelske järke, jih napadli in deloma uničili. Potem so se vrnili v svoje lastne pozicije, ne da bi jih kdo količkar motil. Drugodi na fronti se ni zgodilo nič posebne omembe vrednega. Kemična preiskava eksplozivne bombe, kakoršne je metal sovražnik pred nekaj dnevi na naše bližinske järke na Krasu, je pokazala, da je v njih močna doza pruske kisline. Neki sovražni letalec je včeraj nagloma vpadel v ozemlje Vicenze. Iz velike višine je vrzel eno bombo na Asiago in osem na Vicenzo, napravil pa je majhno škodo, ranjenih je lahko nekaj oseb.

Kako Cadorna laže.

Z jugozapadnega bojišča pišejo: — V Cadornovem poročilu čitamo, da nas je posetil laški zrakoplovec in nas obmetaval z bombami. No, to je res; ali v kakem stiku je to z štacijsko Klavžo in pa bačkim mostom, to menda samo Cadorna razume. Prvič vobče ni nikjer tu na Goriskem štacijski, ki bi se imenovala Klavža, pač pa je to vas blizu neke druge štacijske, čez katero je res letel, drugič bi moral biti omenjen most po njegovem poročilu tam kje blizu, pa ga ni in tretjič tam sploh ni vrzel letalec niti pol bombe! Razumeti bi bilo to tako, da ali imajo laški letaleci prav slabo takozvano "zmožnost orijentirati se", ali pa ima Cadorna še slabše karte naših pokrajin! Seveda tudi ni res, da bi bil to vobče kaj poškodoval ob železniških objektih, ampak poškodoval je le par konjev, ki so slučajno tam stali, pa tudi to seveda ne v Klavži, ampak pri 8 kilometrov oddaljenem Grahovem. Tu je res metal bombe, pa, kakor rečeno, brez posebnega učinka; tudi nam ne bi bil zlahka ušel, če ne bi bil prišel tako iznenada in jo že spet popihal nazaj, predno se je še človek mogel pripraviti na obstreljevanje. Cadorna pa naj prihodnjim s takim letalcem prej "preštudira" karto, preden napiše tako neumnost v svoje poročilo. — Očividno.

Drobne vesti iz Italije.

— V gradu v Bresciji je bilo več avstro-ogrskih vojnih vjetnikov. Ko so se prikazali avstro-ogrski zrakoplovi nad Brescijo, so ti vjetniki baje kričali in se veselili, vsled tega so jih premestili v neki drugi kraj, v gradu v Bresciji pa bodo odšli vojaki nastanjeni. Za sprejem avstro-ogrskih vjetnikov se opremja trdnjava San Gallo v Civiti Castellani.

Vojne med Bolgarijo in Srbijo.

Dne 20. septembra 1915 so po celi Bolgariji slovesno praznovali spomin na slavne plovdivske dni, ko je bila proglašena spojitve Vzhodne Rumelije z Bolgarijo, a dan pozneje je bolgarski kralj odredil splošno mobilizacijo bolgarske vojske.

V času od 17. do 20. septembra leta 1885 je bilo glavno mesto Vzhodne Rumelije, Plovdiv, popolnoma odrezano od Evrope, kakor tudi od Carigrada. V Carigradu so bili zelo vznemirjeni, ker so slutili, da pride do vstaje, ker je bila uničena železniška staza pri Mustafa-Paši. Končno je poslala otomanska vlada brzojavko generalnemu guvernerju Vzhodne Rumelije, Gavrilu paši Krestoviću, v kateri pravi:

"Zakaj ne pošljete Visoki Porti, tega je že dva dni, nobenega poročila o položaju v Vaši provinci? Čeprav je direktna, brzojavna zveza uničena, vam je odprta proga čez Odeso!" Ali ta brzojavka ni dosegla generalnega guvernerja, ker se je Gavrilu paša že nahajal na potu v Sofijo, kamor ga je vodil oddelek ustave, ki so bili podložni "tajnemu odboru za združitev obeh Bolgarij."

"Odbor za združitev obeh Bolgarij" se je ustanovil 6. avgusta 1885. Nahajal se je pod upravo bolgarskega patriota Caharija Stojanova, a njegova svrha je bila, da združi Vzhodno Rumelijo z Bolgarijo. Na berlinskem kongresu je bil bolgarski narod razdeljen na dva dela. Kneževino Bolgarijo naj bi vladal pod nominalno sultanovo vrhovno oblastjo knez, katerega si kneževina sama izvleči a Vzhodna Rumelija postane "avtonomna provinca", ki ostane v ozki zvezi s Turčijo in Visoki Porti ji imenuje generalnega guvernerja. To se Bolgarom ni dopadlo in so šli za tem, da to polkvarijo.

Jasno je bilo, da se v tem nertu, ki je imel preobrniti položaj, ki ga je stvorila Evropa, skriva začetek težkih in nevarnih zapletljav, zato je tedaj bolgarski knez Aleksander Battenberški, ko je pred enim letom prišla k njemu deputacija iz Tirnove in izražala željo ljudstva za združitvijo, odgovoril deputaciji, da kot Bolgar simpatizira s tem gibanjem, ali da kot knez, ki je izvoljen na temelju berlinskega sklepa, mora reči, da za to še ni prišel čas.

Od velevlasti je bila posebno Rusija velika sovražnica tega gibanja, ker se je bala, da bi močnata Bolgarija ubila ruski vpliv v "osvobojenih" deželah in pokvarila njen načrt, da iz teh dežel napravi predstavo na potu v Carigrad. Ker so spoznali tudi domoljubi, da se združitev ne more doseči s pomočjo Rusije, zato so sklenili, da to poskušajo brez Rusije.

Po celi Vzhodni Rumeliji so se razkropili agenti "tajnega odbora", povsod so ustanovili krajne odbore in pripravljali revolucijo, a Stojanov je odkrito zagovarjal v svojem listu "Borba" potrebo za združitev Vzhodne Rumelije z Bolgarijo, pa je na koncu prišel do čudne ideje, da ustavi svoj list, a ta svoj sklep razlaga tako: "List 'Borba' torej preneha izhajati, ker smo že vse pripravili, kar treba, za zaraditega nočemo voditi boja z besedami, ampak z dejanji."

Glavni udarec so hoteli izvesti med 27. septembrom in 2. oktobrom 1885, ali vsled nekega slučaja je butnila revolucija dva tedne poprej.

Dne 14. septembra 1885 se zašlišijo naenkrat trije strelci na glavnem trgu v Panadžuršču. Trije dijaki so ustrelili iz samokresa in vpili: "Proč z Vzhodno Rumelijo!" Dijaki so bili zaprti, ali jih je ljudstvo, ki se je vsled strelcev tamkaj zbralo, s silo osvobodilo — a brzojavka je naznanila: "Upor v Panadžuršču." Odbor se je na to odločil, ker se je bal, da ne pride vlada na sled vsem pripravam, da naj že 17. septembra 1885 butne revolucija.

Majorske vojske Nikola-

jev udere z nekoliko višjimi častniki v konak, kjer je Gavrilu paša ravno sedel pri zajtrku, pa mu izjavi, da je odstavljen in ujet. Guverner je hotel uiti skozi okno, ali ko je videl, da je na dvorišču Nikolajev bataljon, se uda usodi. Z velikim navdušenjem ljudstva je bila postavljena začasna vlada s predsednikom drom. Stranskim in proglašena združitev Vzhodne Rumelije z Bolgarijo. Gavrilu paša stlačijo v neki voz in ga vozijo v spremstvu neke učiteljice, ki mu je bila dodeljena, da ga varuje. Poveljnik narodne vojske (milice) Drigalski paša je slišal vpitje na ulici in odšel na trg, da vidi, kaj se je zgodilo. Kaj se je naprej dogodilo poroča sledeče:

"Tam (na trgu) je stal en bataljon narodne vojske, pred njim je stal Nikolajev in prišlo je do sledečega razgovora: Drigalski: "Gospod, kaj delate z bataljonom na trgu?" Nikolajev: "Jaz vas ne poznam."

Drigalski: "Kaj vi me ne poznate?" Nikolajev: "Orožnik, odprite gosposoda domov!"

In dva orožnika vzameta v sredo Drigalskega in ga lepo odpeljeta. Kakor pravi Bolgar Spiridion Gopčević, je priletel tja Drigalski paša, da prevzame vrhovno poveljstvo nad četami, ali mu pride nasproti poročnik Štefov, ustreli s samokresom na njegovega konja, a ušasti so pričeli vpiti: "Hura, proč z Vzhodno Rumelijo!" Njim se je pridružil še ostale narodne vojske, ki je ostal neodločen in vpil: "Proč s šarlatani! Živelo zedinjenje in bolgarski knez Aleksander!" Vstaja se je posročila. Knez Aleksander se je pridružil po nagovarjanju svojega ministrskega predsednika Karavelova gibanju in je odšel v Plovdiv, kjer ga je ljudstvo navdušeno sprejelo.

Sv. Stefanski mir in berlinski kongres je — kakor znano — upostavljal kneževino Bolgarijo. Princ Aleksander Battenberški je bil izvoljen za kneza. Provinca Vzhodna Rumelija, ki je ostala pod krščanskim guvernerjem se Turčiji, pa se je uprvala 19. sept. 1885. Guverner je bil aretiran, združitev z Bolgarijo proglašena. Turčija je takoj mobilizirala tri armade z zborov, Bolgarija je ravnatoko storila ter je med tem mobilizirala v Vzhodni Rumeliji milico, takso da je štela njena vojska 30 tisoč moč. Pravo bolgarsko armado, ki je sestojala iz 8 infanterijskih, 2 kavalerijskih polkov in 12 baterij, je zadel težek udarec s tem, ker ji je odvzela Rusija 150 inštruktorjev, ki so imeli v Bolgariji vsa višja poveljstva v rokah. Na njihovo mesto so morali stopiti mladi bolgarski častniki. Tako je postal stotnik Nikoforov vojni minister, stotnik Petrov šef generalnega štaba in noben poveljnik ni bil star nad 31 let.

Kljub temu se je izvršila mobilizacija hitro in dne 18. septembra je bilo združenih 35.000 moč in pripravljenih na odhod. V teku vojne se je povišala armada na 100.000 moč, vendar pa baje ni bila ta armada pripravljena da se bojuje proti Turčiji, ampak proti Srbiji.

Dne 1. oktobra je izjavil kralj Milan v skupščini, da daje združitev Vzhodne Rumelije z Bolgarijo povod za vojno. Tudi Srbija je mobilizirala in postavila na noge 52.000 moč.

Dne 13. novembra je prekročila srbska armada mejo in prodirala proti Slivnici, kjer je bila od Bolgarov napadena in pobita. Nato se je srbska vojska umaknila do črte Dragoman, kjer se je kakor pozneje pri Caribrodu (23. — 25. decembra) zastoj upirala in se je morala dne 25. decembra umakniti do Pirota, kjer je bila od treh kolonah prodirajočih Bolgarov ponovno napadena in potolčena. Še isti dan je napravila Avstro-Ogrska s svojim nastopom konec tej vojni. Samo samostojni srbski timoški diviziji je bila sreča v toliko mila v tej vojni, da je potolkla bolgarske rezerve in bataljone milice pri Vidinu in jih vrlega v trdnjavo. Turki se niso umešavali v bolgarske operacije.

V Bukarešti je bil dne 2. marca 1886 na temelju prejšnjega posrestnega stanja sklenjen mir.

Srbska zavist in nevošljivost nasproti povečanju Bolgarije, tvori tudi motiv vojne med Bolgarijo in njenima prejšnjima zaveznicama v Balkanski vojni — Srbijo in Grčijo.

Ko je bila Turčija po uspehih zavezniškega orožja pri Lile Burgasu, Lozengradu, Bunar Hisarju, Kosovu in Odrinu, v prvi vrsti pa vsled izvrstnih uspehov Bolgarov,

porazena in je prosila za mir, je povečala Srbija svoje dotedanje ozemlje kljub medtem nastopivšem molku orožja in protestom Avstro-Ogrske še z osvojitvijo Albanije tja do jadranskega obrežja. Šele vsled ponovnega energičnega protesta monarhije je morala zapustiti svojo novo osvojitve in se umakniti iz Albanije. Za to namišljeno izgubo ozemlja naj bi jo sedaj Bolgarija kljub natančnim določilom zavezniških dogovorov odškodovala. Bolgarija pa se je sklicevala nanje in je odbila vsak odstop ozemlja. Na temelju med tem sklenjenega orožnega zavezništva z Grčijo, je odkorakala srbska vojska proti bolgarski meji, dočim je Grčija koncentrirala svojo armado pri Solunu in Dojranu. Bolgarija je storila isto in je svojo glavno armado poslala proti Srbiji, manjšo pa je poslala proti Grčiji. Vojna se je pričela 1. julija in je trajala 32 dni. Tega dne se je nahajalo levo krilo Srbov pri Egri Palanki čisto na pri Krivolaku na bregu Dunajdara; v tej črti je bilo razvitih 130.000 Srbov. Grki so v začetku vojne zavzeli črto, ki se je razprostirala od Orfana čez Nigrito in Kuluš do južno od Gevgelji. Bilo jih je 70.000. Proti tej armadi je postavila Bolgarija armado generala Ivanova močno 35.000 moč, z nalogo da zadrži Grke toliko časa, dokler ne pade odločitev v Macedoniji. Grki napadejo bolgarsko posadko v Solunu in jo prisilijo, da se je umaknila proti Gevgelji. Do boja je prišlo pri Kilkisu (4. julija), ki se je končal z porazom Bolgarov. Proti Srbom je operirala bolgarska glavna armada v začetku precej srečno. Tako so udri Bolgari 3. julija v Ovče polje, porazili Srbe in jih prisilili, da so se umaknili proti Skoplju. Ravnotako je uspešno operirala druga kolona bolgarske armade pri Vranji in Kumanovu. Dne 6. julija so zadele bolgarske sile že na Piroto in Zajčar; ali vsi uspehi so bili vsled vojne sreče Grkov brez vrednosti, ki so osvojili mesta eno za drugim Seres, Kavalo, Dramo in so tako prisilili Bolgare, da so morali vreči znatne sile na južno krilo. Sedaj so bili Srbi bolj prosti. Pričeli so z ofenzivo in potolkli Bolgare v 8-dnevni bitki pri Bregalnici dne 9. julija. K temu je napovedala se Rumunija dne 11. julija Bolgariji vojno. Od vseh strani stisnjena, da Rusije zavežena je bila Bolgarija prisiljena prositi za mir. Po dolgih razpravah se je sklenil dne 6. avgusta v Bukarešti. Bolgarija je morala odstopiti Rumuniji ozemlje Bobrič—Silistria, med tem ko je sama povečala ozemlje ob spodnji Marici do morja in dobila severni del Macedonije. Srbija je dobila levi del in sicer južno mejo do črte jezer Ohrida in Dojran. Grčija je dobila Macedonijo s Solunom in ozemlje okoli Janine.

Italijansko poročilo o bojih na koroški meji.

Francesco Piscotti, eden izmed italijanskih vojnih poročevalcev na fronti, pribučuje v "Avantiju" naslednjo sliko o bojih v Karnijskih alpah:

Naši ljudje se nahajajo v strelskih jarkih nekaj dvanaeststot metrov oddaljeni od avstrijskih postojank ter so izpostavljeni stalnemu ognju sovražnih topov in pušk. Tu je poizkušal sovražnik — vsekakor brezuspešno — prodrati naše obrambne črte v Karnijskih alpah. Ob sestopu z griča X smo videli ognjeno črto v boju v vsej njeni živi resničnosti, prihajanje in odhajanje sanitete, ki je nudila prvo pomoč, in nastajanje pokopališča. K sreči so bile naše izgube tekom dneva razmeroma majhne; na nam odkazano mestu so bile celo nezgledne. Kljub temu mi bodo ostali v duši neizbrisni vtisi. Ranjenci dobe prvo pomoč, predvsem v takojšnjemu razkuženju rane, na bojišču, v strelskem jarku; nato se nemudoma prepeljejo v vojni lazaret, kjer se izvede kirurško postopanje, in od tu jih spravijo nosilci Rdečega križa v eno najbližjih bolnišnic. Vse to se izvrši v metodičnem redu in skoraj mehaničnem ritmu tekom nekajkih ur. Človek se ne more ubraniti ironičnemu nasmehu ob paradoksnih delih vojne: tu najpopolnejše naprave, da se življenje ohrani, ondi najdrznejša sredstva, da se uniči

Bledi in tihi ranjenci se položijo na udobne nosilnice; težko ranjeni šepetajo v mrzličnem deliriju

Slovensko katoliško

podp. društvo **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNEJ AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

FOROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kana.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kana.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

nežna imena, krvave kaplje označujejo stezo, po kateri gremo; pripognemo se, da pobremo s krvavo omadeževan kamenček in ga spravimo kakor relikvijo. Nosilnica se ustavi. Nosilec počiva in se izmenjava. Približamo se enemu ranjenih. Domobranci je, najbrže reven družinski oče, in zdi se mi, da vidim pod napol zaprtimi trepalnicami oči, ki sanjajo o daljnih dragih, ki so tako daleč in nicesar ne slutijo. Pozdravimo in tolažimo reveža, dočim se nam samim v solzah zamegle oči in nam jok duši besedo. In ranjenec samo šepetaje: "Nič ne de, odzdravi bom. Stori sem svojo dolžnost." Drug ranjenec leži tu z oteklim, krvavim obrazom. Ko ga tolažimo, zasliši tresk v bližini razletele se avstrijske granate. — Njegovi udje se stegnajo, izpod odeje potegne krvavo roko in zakliče: "Morile! Izdajstvo!" Ta nosilnica se na stezi križa z nosilnico, na kateri leži mrtvec z zakrito glavo. Ranjenec se ozre tje, ki v obrne pogled v stran. In vsi sledimo, skoraj ne da bi vedeli zato, nosilnici z mrtvim vojakom, tiho, odkritih glav, pretreni groze. Nad nami na potu, po katerem gredo ranjenci v lazaret, in na potu, po katerem gredo mrlič v večnemu pokoju, se razletavajo granate neprestano in topovi pozdravljajo svoj plen.

Tu leži pokopališče. Grobovi, na katerih že raste trava, ki jih pokriva še sivorjava zemlja in odprt grobovi, ki čakajo onih, ki imajo še priti. Na vsakem pokritem grobu trije majhni križi, ime, številka, cvetlice, okrog pa svečane temne smreke, ki radovedno zro na ovnele vence in nosilnice od odprtih grobovih, in granate buče dalje skozi ozračje in razsipavajo snopove gorja, vedno še, vedno zopet. O vi, naši bratje, vi neznani ubogi mrtvi. — Oddaljmo se s pokopališča spominjajoče se ubogih vdov in sirot, ki zama priakujejo svojih hraniteljev in brez upa pišejo: "Dragi moj, ljubi oče, pričakujemo dobrih poročil od tebe in upamo, da te Madonna kmalu privede domu. Ne prestanimo misliti na te in se veselimo na uru, ko nas boš zopet objel."

Škoda po vojni.

Vojna leži na vsem svetu kakor težka mora. Nešteto bode in stiske, žalosti in skrbi čutijo ne le zavojevanje, nego tudi nevtralne države.

V dunajski "Arbeiter Zeitung" je napisal o škodah po dolgotrajni vojni pisatelj Fister članek ki mu posnemamo:

Vse nenadomestljive izgube na človeških življenjih, na ljudskem zdravju, razdejaniu zasebnega imetja in zmanjšanje narodnega premoženja še niso vse in največje zlo. V vojnem območju in etapnem prostoru je opazal avtor velike izpremembe v poprej trdnih moralnih naziranjih. V zaledju voj-

ske je vzrasla vedno večjo lakomnost po dobičku in se pojavila nezbičnost sredstev v ta namen. Ljudje izgubljajo tuintam čut za pravičnost in dostojnost ter se vgrezajo v sebičnost. Od tod navijanje cen, prodaja nerabnega blaga in razne goljufije liferantov. Neštete obsodbe govore o tem dovolj. Vlada in pravosodje, ter tudi vojna uprava preganjajo vsakršno zlorabljanje in izkoriščanje državljanov z uspehom.

Tudi razmerje med spoli se zaradi vojne poslabša. Pisatelj I. Fister ne verjame raznih istorij o nasilstvih; živel je skoro ves čas v operacijskem območju in se prepričal, da so taka poročila večinoma izmišljotine in laži. Res pa je, da je ženska zvestoba v nevarnosti zaradi pohlepa po denarju, večkrat je kriv prestopkov tudi dolgačas, lehkomišelnost in celo beda. Vojna zahteva žrtve tudi v morali.

Nadaljna škoda vojne je oškodovanje ljudskega zdravja; ne le da se vrne po vojni domov toliko in toliko pohabljenec in neozdravljivih bolnikov, nego se zaradi vojne množe in hujsajo še razne kužne bolezni. Zaradi vojne umre vsaj še enkrat toliko ljudi, kakor bi jih v miru. To škoda bo čutili bodoči narod. Razmerje med spoli se bo sploh predručilo tako, da bo po vojni na svetu izdatno več žensk kot moških, kar bo vplivalo na sklepanje zakonov. Baš za ženevski godni možki so vsi na bojiščih. Doslej je vsaka starost žensk našla odgovarjajočo možko vrsto, po vojni pa se bodo pokazale med novimi zakoni večkrat razlike v starosti. Razlike do 20 let ne bodo redke, kar ne bo brez vpliva na potomstvo.

Vojna uničuje na milijarde ljudskega in državnega imetja. Škoda, ki jo trpi obrt in trgovina je ogromna in nenadomestna. Koliko polja, vrtov, gozdov, vinogradov bo uničenih nadolgo! Nikdar se ne popravi škoda na arhitektonskih, kiparskih in slikarskih umotvorih. Koliko kulturne zatare vojna ki pušča za seboj le puščavo in smrt!

Kako bo vplivalo dolgotrajno vojevanje na nekatere dejanske udeležence vojne, se pokaže šele po vojni v obliki brezbriznosti za red in mirno delo. Trpeli bodo zato zlasti otroci in žene, z njimi obične in države.

Vojna je torej velika nesreča, in ne molimo brez vzroka: "Vojne, povodnji, potresa, reši nas, o Gospod!"

Ustreljen vohun.

"Vos, Zitg." javlja, da je bil v Muehlhausen ustreljen kot francoski vohun dirkač in trgovski potnik Doerfflinger.

Kipar G. vitez Zumbusch umrl.

V Rimstingu na Bavarskem je umrl slavnim nemški slikar Gašpar vitez Zumbusch 85 leta star. Eno njegovih najslavnejših del je znani kolosalni spomenik cesarice Marije Terezije pred dunajskim dvorcem.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barbours Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Na severnem tečaju.

Humoreska.

Danilo Feigel.

— Odkritosrečno Vam povem, dragi prijatelj, da sem se že nave- ličal vašega južnega podnebja, jasnega neba, žarečega sonca, va- ših blagih sre in poštenih obrazov. Zahotelo se mi je zopet mrzlih dne- nov in meglenih londonskih ulic. Zato sem trdno sklenil, da od- potujem najbrže že jutri!

Tesno mi je bilo pri srcu, ko sem slišal te besede. Vedel sem, da mi bo težko posloviti se od pri- jatelja Holmesa. Poskušal sem ga pregovoriti.

— Poglejte, kar so pesnikom i- deali, brez katerih živeti ne more- jo, to je zame detektivsko delova- nje. Posadite pesniku v naročje najbolj dražestno dekle, postavite pred njega na mizo velik teh- ten zrezek z ocvrtim jajcem, ali pa pečenega zajca, nadalje butelj- ko dobrega vina, prižgite mu smod- ko z rdečim pasom in jaz sem prepričan, da prime pesnik naj- prejšnjega za vrat, da ga poljubi in vam spiše lepo pesem o minulih srečih, o nesrečni ljubezni, o srečni lakoti in dušev- ni žetji. Jaz sem tudi tak. Brez raziskavanja, razkrinkovanja bi izgubilo moje življenje ves svoj smoter. Le utolažite se! Toda glej, kmalu bi bil pozabljen na priporo- čeno pismo, ki je došlo name sno- či! Da moram biti pač tako po- zabljen!

Med tem ko je bra! Holmes pi- smo, so mo rojile razne misli po glavi. S krepkim požirkom dobre- ga vipavega sem hotel splakniti z grla bolest, ki me je davila in z močno smotko vsaj deloma uspa- vati svoje možgane. Nisem imel uspeha.

— Vendar nekaj izpremembe! Ni napačna ideja! Ako ste zado- voljni, lahko pojedete z mano. Pot bo sicer dolga, nevarna, pri tem pa zelo zanimiva.

— Kam pa greva, dragi Hol- mes?

— Na severni tečaj.

— Ni mogoče!

— Gotovo je, gotovo! Toda po- slušajte, kaj mi piše Peary, pred- sednik ameriškega geografskega društva:

— ... Sedaj nameravam v arkti- čne kraje. To bo moje deveto potovanje v deželo mrza, belih medvedov in polnočne zarje. S se- boj vzamem samo učenjaka Myl- lana.

Znano Vam je, da je zahteval severni tečaj tekmo zadnjih tri- desetih let pri približno 700 eks- pedicijah na tisoče in tisoče člo- vekskih letov. Snežena grobišča pričajo o njegovi zločinski nara- vi. Poznam Vaše delovanje, saj

ste iztknili dosedaj vedno in z najboljimi uspehom neznane in skrivnostne hudodelece in ker pri- števanje lahko severni tečaj med najhujše škodljive učene člove- ške družbe, Vas vabim, da sode- lujete s svojim razumom in s svo- jimi detektivskimi iznajdljivostjo pri tej moji ekspediciji, da se ven- dar enkrat posreči združenim na- šim močim dobiti ta severni tečaj, kultivirati ga ter mu s tem vzeti vso njegovo škodljivost.

Pričakujem Vas torej tekmo e- nega meseca, ker mislim kmalu odpotovati.

Sprejmite najpresrečnejše po- zdrave! Na svidenje!

Peary.

Kaj pravite Vi k temu pismu? Kaj ne, detektivska veda napre- duje bolj in bolj. Pred časom sem moral najti sloveči operni pevki izgubljeni sopran, sedaj me pa že hočejo uporabiti pri odkritju se- vernega tečaja. Pokazati hočem, da se ne varajo v meni. Jaz poj- dem in vzamem s seboj še Vas kot svojega spremljevalca. Saj nima- te ničesar proti mojemu predlo- gu!

— Misel na zanimivo potovanje po neznanih krajih v družbi slove- čega učenjaka-raziskovalca sever- nih pokrajin in še slavnjšega detektiva in gotova zavest, da bom jaz prvi Slovenec na sever- nem tečaju, sta koj premagali mo- jo bojazen pred medvedi in pred mrzlo naravo.

Po dolgem molku sem jaz prvi izpregovoril.

— Ali je pa gotovo, dragi Hol- mes, da stojite na severnem teča- ju. Ali se niste mogoče zaračuna- li?

— Stopite bližje! Ozrite se o- krož! Kamorkoli pogledate, pov- sod gledate proti jugu. Vse druge strani, sveta, severna, vzhodna in zapadna, so izginile. Ako vam pa še to ne zadostuje, pogledjte do- bro, izgubili ste na tem mestu še kaj drugega in to je zemljepisna dolžina.

Res je bilo tako, kakor je go- voril Holmes. Kamor sem pogle- dal, povsod sem gledal proti ju- gu. Lahke južni veter mi je pihal v obraz in se koj za mojim hrbtom izpremenil v severni veter. Prav čutil sem v sebi to hitro izpremem- bo.

Nismo si še dobro ogledali naj- severnejše točke naše zemlje, učenjak Myllan je kar skakal sa- mega veselja in zdelo se je, da izumlja nov ples, najbrže kak te- čajni valček — ko zaslišimo v zra- ku čuden ropot. Blížal se nam je velik zrakoplov.

— Zeppelin!

Prav nič se nismo začudili. Iz- ladnice pod zrakoplovom sta izsto- pila ne daleč od nas Zeppelin in moj — krojač. Niti tačas, ko sem se vrtil kot suh in medel petošol- ček na svojem prvem plesu pri- brzopolki z debelo gospodinjo svo- jega sošolca, se nisem toliko potil kot pa pri pogledu na svojega kro- jaja. Kako iz srca bi mu bil pri-

vili smo divjačino. Nekaj ljudi smo pustili v mestu Uperniviku, ostali udje ekspedicije smo pa na- daljevali pot s sanmi in z velikim številom žilavih psov. Razen Pea- rya, Holmesa in mene je v naši družbi še Myllan, učenjak od pe- te do glave, in dva Eskima. Myl- lan mi zelo imponira. Naj je še tako neznatna bilka, naj je še ta- ko majhna živalica, da si misli človek z vso pravico, da ne more imeti prav nobenega imena ravno radi svoje neznatnosti, Myllan po- zna vse in pove njeno amerikansko, nemško in latinsko ime, v latinsčini še celo priimek. Dokler se trajala šest mesecev dolga zim- ska noč, sem si moral zapomniti ime vsake zvezde in zvezdice od prve do devete velikosti, tako da bi prav lahko služil kot vodnik slovečemu pisatelju Vernejju pri njegovem potovanju na Koro- škem vozu po Rimski cesti.

Pred dvema mesecema se nam je posrečilo ustreliti severnega medveda in v njegovem želodcu smo našli neprebavljen svinčnik, ki je nosil na neopisani strani za- rezano ime: Cook. Holmes je pri- šel do zaključka, da se mora na- hajati učenjak Cook v severnih krajih, kar je osupnilo našega vo- ditelja Pearyja, ki se vedno boji, da bi prišel njegov glavni tekme- c prejšnjemu severni tečaj kot pa on.

Enajst dni in enajst noči, to je od 21. marca dalje, imamo dan. Kako smo se razveselili sonca, ko je vzhajalo po šestmesečni temni noči. Sploh so ti severni kraji ne- kam čudni. Ena dolga noč in en dolg dan, pa je leto pri kraju. Tri mesece vzhaja sonce, tri mesece zahaja, šest mesecev ga sploh ni, tako mi je razlagal Myllan poseb- nosti tečajne oklice; verjeti sem mu moral, ker mi je dal čisto besedo, in sedaj se bolj in bolj prepričujem, da me ni varal.

Dobro, da ima Holmes uro, ki ka- že tudi naše evropske dneve, drugače ne vem, kako bi vedeli, da imamo danes 1. aprila. Veselim se, da nismo došli danes na sever- ni tečaj, kajti kdo nam bi v Ev- ropi verjel, da smo prišli dne 1. aprila na severni tečaj. Vsak bi vprašal, kdo nas je poslal po april na severni tečaj? Kakor je izra- čunal Myllan, nam manjka še pet evropskih dni do severnega te- čaja.

6. aprila 1909.

To je najpomembnejši dan mo- jega življenja. Svoj dolgo zaželje- ni cilj smo dosegli. Slava!

Počivali smo, ker so bili naši vpreženi psi že utrujeni. En pes- nam je celo dezertiral med potjo. Zaužili smo nekaj mesa, kar zav- pije Holmes, ki je stal kakih pet- deset korakov od nas, na ves glas: — Ga že imam!

— Koga pa? Izgubljenega psa?

— Vsi smo pritekli k njemu.

— Severni tečaj.

Izgovorjena je bila beseda, ki nam je zamašila usta, do se ni mo- gel ukrasti niti najmanjši glas za- čudenja in presenečenja v nemo mrzlo naravo.

Po dolgem molku sem jaz prvi izpregovoril.

— Ali je pa gotovo, dragi Hol- mes, da stojite na severnem teča- ju. Ali se niste mogoče zaračuna- li?

— Stopite bližje! Ozrite se o- krož! Kamorkoli pogledate, pov- sod gledate proti jugu. Vse druge strani, sveta, severna, vzhodna in zapadna, so izginile. Ako vam pa še to ne zadostuje, pogledjte do- bro, izgubili ste na tem mestu še kaj drugega in to je zemljepisna dolžina.

Res je bilo tako, kakor je go- voril Holmes. Kamor sem pogle- dal, povsod sem gledal proti ju- gu. Lahke južni veter mi je pihal v obraz in se koj za mojim hrbtom izpremenil v severni veter. Prav čutil sem v sebi to hitro izpremem- bo.

Nismo si še dobro ogledali naj- severnejše točke naše zemlje, učenjak Myllan je kar skakal sa- mega veselja in zdelo se je, da izumlja nov ples, najbrže kak te- čajni valček — ko zaslišimo v zra- ku čuden ropot. Blížal se nam je velik zrakoplov.

— Zeppelin!

Prav nič se nismo začudili. Iz- ladnice pod zrakoplovom sta izsto- pila ne daleč od nas Zeppelin in moj — krojač. Niti tačas, ko sem se vrtil kot suh in medel petošol- ček na svojem prvem plesu pri- brzopolki z debelo gospodinjo svo- jega sošolca, se nisem toliko potil kot pa pri pogledu na svojega kro- jaja. Kako iz srca bi mu bil pri-

voščil, da bi odkril on južni tečaj istočasno kot smo mi odkrili se- verni tečaj. Potne srce so se po- javile, oledenele in imel sem mno- go opravila, da sem trgal ledene sveče raz svoje čelo.

K sreči me ni spoznal, kajti od- mojega obraza je videl edino le- oči in čelo, vse drugo je bilo za- vito v dobro in rešilno kožuho- vino.

Toda presenečen je ni bilo do- volj. Kmalu nato se je pojavil v zraku Bleriot s svojim letalnim strojem, od druge strani se je pa pripeljal na svojem snežnem av- tomobilu italijanski grof Borghese, ki je svoj čas napravil z avto- mobilom največjo distančno vož- njo iz Pekinka v Paris. Bilo je, kakor da bi se domenili za ta se- stanek in pri odkritju severnega tečaja so bile zastopane Amerika, Anglija, Nemčija, Francija, Itali- ja in Avstrija.

— Oprostite, gospodje!

Neznani glas nas je prekinil v tem slovesnem trenutku. V tri me- dvjede kože skrbno zaviti, z lisič- jo kapo na glavi in z lisičjim re- pom okrog vratu je stal v naši sredi neznanec.

— Oprostite, gospodje, da vas motim! Jaz sem varuh severnega tečaja. Kot takega me je pustil tu dr. Cok, ko je odkril dne 21. aprila lanskega leta severni te- čaj. Pustil mi je mnogo živeža, ne- kaj psov, sani, gramofon, ter mi zabilal, naj pozdravim vladno v- njegovemu imenu vsakogar, ki mi- sli, da je prišel prvi na severni tečaj. Bodite torej v imenu dr. Coka presrečno pozdravljeni! — Vabim vas v svojo kočo na maj- hen prigrizek.

Sli smo. Skozi nizki vhod smo došli po kolenih v ledeno koč. — Majhna lučica je razžirjala po- trebno svetlobo, gorkoto in smrad. Z največjo vladnostjo nam je raz- kazal varuh — bil je Rus — vso notrajščino in prodal vsakemu za- stavo njegove države. Te zastave smo nameravali razviti na sever- nem tečaju. S finim čajem smo se nekoliko pokrčali in med tem, ko nam je igral izvrsten gramofon razne točke, med njimi tudi Par- move "Mlade vojake", smo si za- palili smotke in vrgli par pošten- tarok. Za danes dovolj! Upam, da jo kmalu pobrišemo domov, sever- ni tečaj je odkrit! Slava nam!

Smili se mi Peary, ker ga je pre- hitel njegov tekmeec dr. Cook.

7. aprila 1909.

Grozno, kar moram sedaj pisa- ti. Roka se mi trese, srce se mi krči in solze zamažajo izhoda, da bi ublažile mojo bolest. Kaka sreča večerjati (po evropskem ko- ledarju) in kaka žalost danes (tu- di po evropskem koledarju)! Ali bom mogel sploh vse opisati?

Izgubil sem svojega prijatelja. Holmes je zgorel na severnem te- čaju. Padel je najslavnjši junak na detektivskem polju v boju z najkrukejšim hudodelcem, ki ima vse polno človeških žrtev na ve- sti, v boju s severnim tečajem. — Umrl je dragi prijatelj med svo- jim delom — in prva solza mi je kanila na moj dnevnik. Oh, kako mi je olajšala zatajeno gorje.

Toda počasi, vse hočem natan- čneje opisati!

Sanjal sem, da je izumrl zadnji grški aorist in da mi je govoril krasen nekrolog nekdanji moj profesor grščine. Krsta nesrečne- ga aorista je bila zbita iz samih starih platnic grških slovnic. — Zamolko je padla lopata prsti na krsto in — v tem trenutku sem se zbudil. Čutil sem, da se je moralo res nekaj zgoditi, ker so se ma- jali na steni vsi reklamni plakati. Schichtovo milo z jelenom in Apo- lo s svečo so se celo zvrnile name.

V koči smo bili vsi koj pokon- cu. Kaj se je zgodilo? Psi so pred- kočno turobno tulili in evili, ka- kor da bi jih severni tečaj bičal z debelimi žarki polnočnega soln- ca. Vun, vun!

Da bi bil vsaj ostal v koči! — Tam, kjer je bil severni tečaj, je plapolal ogenj proti polarni zvez- di. Sredi ognja je pa stal Holmes. Vsaka pomoč je bila že prepozna. Kepali smo ga, da bi pogasili o- genj — zaman. Zamolkel glas smo slišali iz Holmesovih ust in zdelo se nam je, da pravi: — Oprostite, da vas nadlegujem!

Ko smo stopili bližje, je bil že mrtev. Vzrok njegove smrti: — bencin iz Bleriotovega motorja.

Kako je nastala nesrečna eksplo- zija, si nismo mogli raztolmačiti. Dejstvo je bilo, da je nehalo biti Holmesovo srce. Padel sem pre- denj na tla in ta blaga duša je skr-

bela še po smrti zame. Zeppelinov spremljevalec, moj krojač namreč, je stopil k meni, spoznal me, vi- del moje bolečine ter mi šepnil na uho: — Kakor tudi mi odpu- ščamo svojim dolžnikom!

Razumel sem ga in ga hvaležno pogledal. Holmesu smo pa izko- plili prav na severnem tečaju glo- bok grob, položili na njegovo truplo zastave vseh pri tem po- grebu zastopanih narodov, jaz se mpa na njegovem pokritem in zmrznjenem grobu izdolbel s svo- jimi vročimi solzami v veliko le- deno ploščo tale napis:

— Tu počiva Sherlock Holmes. Zgorel na severnem tečaju.

Bodi mu lahka ledena plast.

3. septembra 1909.

Že dolgo, dolgo časa sem te za- nemarjal, dragi moj dnevnik. — Niti pogledati te nisem hotel, saj sem itak mislil tudi brez tebe ve- do, in vedno na svoje potovanje in na žalostno smrt svojega prija- telja Holmesa.

Noč in dan sem si belil glavo z vprašanjem, je-li umrl Holmes po naključni radi neprevidnosti, ali pa hotoma in vedoma.

Holmes, najboljši detektiv in neprevidnost. To se ne zлага. Kaj pa, ko bi bil pokrit samomor iz- vršen s tako fineso, da so morali vsi misliti na nesrečo.

To zadnje mnenje mi ni dalo miru, zasledoval sem vso zadevo po metodi, ki sem se ji priučil od Holmesa, in iskal povoda temu sa- momoru. Kaj naj bi ga gnalo v smrt? Bolezen? Bil je zdrav kot riba! Gmotno stanje? Živel je v dobrih razmerah, še drugim je pomagal! Nesrečna ljubezen? — Nikdar ni bil zaljubljen, njegovo srce je bilo edinoledno poklicu. Mraz? Med tem ko smo nosili vsi po tri debele srajce na svojem telesu, se je on zadovoljil z eno in še v tej mu je bilo preveč toplega.

Blamaža, prav, toda kaka bla- maža! Komaj čez dva meseca sem prišel na čisto in tebi, dragi dnev- nik, zaupam edini vzrok Holme- sove smrti.

Fizika naš uči, da se odbijata istoimensa magnetna pola in se privlačujeta raznoimensa. Magneti- ca kaže s svojo severno konico proti severnemu tečaju, kar seve- da ne odgovarja fizikalni pravili. Ali je severna konica, ki kaže proti severu, južna, ali je pa severni tečaj, proti kateremu kaže severna konica, južni. Ma- gnetnica se ne moti, torej mora biti v tem primeru severni tečaj južni.

Na to napako je prišel tudi Hol- mes. Severni tečaj iskati in od- kriti južni tečaj, to je bila blama- za, ki je ni moglo prenašati nje- govo detektivsko samoljublje. S svojo nenavadno smrtjo je pa tu- di označil ta kontrast in zgorel je sredi ledene pušave.

Kakor hitro sem prišel v civili- zirano Evropo, me je že najel spre- ten impresario, Moritz Silberstein, ter me vozil kakor medveda-ple- saleca po velikih mestih, kjer sem predaval o svojem potovanju na severni tečaj. Proti lepi odškodni- ni — glavni dobiček je spravil se-veda Moritz v svoj žep — sem predaval v Londonu, Stockholmu, Kristijaniji in Bruslju, povsod seveda v materinščini. Razumel me itak nobeden ni izmed mojih poslušalcev, zato sem pa tudi iz- koristil to dejstvo in deklariral po kratkem uvodu: — Jeftovo prisego, "Smrt kralja Samuela"

"Ubežnega kralja" in "Mute o- sojskega", pesmi, ki so mi ostale v dobrem spominu še iz gimna- zijskih let. Ni čuda, da so pisali nekateri škandnavski listi o bla- goglasnem, ritmično donečem slo- venskem jeziku. Samo v Kristija- niji sem imel tudi enega slovenske- ga poslušalca; bil je Kočvar in je pekel kostanje zraven mestne hi- še, toda še ta poslušalec je za- dremal že pred smrtjo carja Sa- muela in jo kmalu potem pobri- sal z ubežnim kraljem.

Sedaj sem doma. Na severni te- čaj pa ne pojdem nikdar več, to je moj odločni sklep.

Oklic v Nemčiji živečih Italijanov.

Zveza v Nemčiji živečih Itali- janov priobčuje oklic pod naslo- vom: "Čast resnici", v katerem pravi, da morajo v Nemčiji Itali- jani že leto dni živeti v sramoti, da italijanski časopisi in brezvest-

ni ljudje trosijo laži o položaju in zadržanju centralnih držav. Ako bi bilo le nekaj resnice na tem, kar se piše v Italiji, potem bi se moralo sramovati italijansko oro- žje, da ni armada po večmesečnem boju prispela že na Dunaj, marveč da je komaj mejo prekorčila, ko pa trdijo, da sta Avstrija in Nem- čija vedno poraženi ter sta na koncu svoje moči. Ako bi bili in- tervencionisti in časopisje govo- ril in pisali resnico, bi si italijan- ski vojaki ne razbijali glav ob skalnate stene, ali z resnico bi ne bili obogateni podkupljeni tro- zveze. Ljudstvo ni hotelo vojne, socialisti je niso hoteli, klerikaleci ne, bogatini ne, delavci ne. Hoteli so vojno samo podkupljenec, ka- tere je podpirala klika prostozo- darjev, ki hoče vse imeti, ne da pa od sebe nič. Oni prikriti lju- dje se ne strašijo sedaj tudi trosti okoli laži o našem položaju v Nemčiji, 20.000 jih protestira, ima- jo pa še naslove 40.000 Italijanov,

ki naj pristopijo k "Legi dei Emigranti" v Berlinu.

Whitlock odpotuje v sredo.

Washington, D. C., 8. nov. — Brand Whitlock, ameriški poslani- k v Belgiji, bo odpotoval v sre- do iz Rotterdamu v Združene dr- žave. Dobil je dopust iz zdravstve- nih razlogov.

Državnemu departamentu se je danes sporočilo, da so dali neu- škni uradniki v Belgiji izraza svo- jemu obžalovanju radi vesti, kate- ro se je pred kratkim priobčilo v Aemriki, da so namreč nemški uradniki krivi odgovorjanja ame- riškega poslanika. Nemški urad- niki so baje zagotavljali, da jim je navzočnost ameriškega poslani- ka v Belgiji ljuba.

Nemška vlada je izdala izjavo, v kateri se glasi, da ni divgniti proti poslovanju ameriškega po- slanika v Belgiji. Whitlocku, niti najmanjše pritožbe.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj —.90
Marija Kraljica —.60
Vrtec nebeski —.40

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tol- —.50
mač, vezan —.30
Berilo prvo, vezano —.40
Berilo drugo, vezano —.40
Berilo tretje, vezano —.40
Cerkvena zgodovina —.70
Evangelij —.50
Fizika 1. in 2. del —.45
Katekizem vez. veliki —.40
Katekizem vez. mali —.15
Nemščina brez učitelja, 1. —.100
in 2. del, vsak 50č, oba —.100
Občna zgodovina —.40
Psmarica, nagrobnice —.100
Poljedelstvo —.50
Popolni nauk o čebelar- —.100
stvu, vezan —.20
Postrežba bolnikom —.20
Sadjereja v pogovorih —.25
Schimpffov nemško-sloven- —.120
ski slovar —.120
Schimpffov slovensko-nem- —.120
ški slovar —.120
Slovenski pravnik —.200
Slovenska Slovnica, vez. —.120
Slovenska psmarica, 2. zve- —.60
zek po —.40
Spisovodni ljubavnih pisem —.40
Trtna uš in trtoreja —.40
Umna živinoreja —.50
Umni kmetovalci —.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., —.50
2. in 3. zvezek, vez., po —.50

Na valovih južnega morja —.15
Nikolaj Zrinski —.20
O jetiki —.15
Odkrijte Ameriko, vez. —.80
Prihajač —.30
Pregovori, prilike, reki —.25
Prst božji —.20
Randevo —.20
Revolucija na Portugalskem —.20
Senila —.15
Stanley v Afriki —.25
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po —.80
Sveta noč —.20
Srečolovec —.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov —.50
Strelec —.20
Sanjska knjiga, velika —.80
Štiri povesti —.20
Tegethof —.20
Vojan na Balkanu, 13 zvez. —.1.80
Zlate jagode, vez. —.80
Življenje trnjeva pot —.50
Za kruhom —.20
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) —.70

SPILMANOVE POVESTI:
1. zv. Ljubite svoje sovraž- —.20
nike —.20
2. zv. Maron, krščanski —.20
deček —.20
3. zv. Praški judek —.20
4. zv. Arumugan, sin indij- —.20
skega kneza —.20
5. zv. Sultanovi sužnji —.20
6. zv. Tri indijanske pove- —.20
sti —.20
7. zv. Kraljičin nečak —.20
8. zv. Zvesti sin —.20
9. zv. Rdeča in bela vrt- —.20
nica —.20
10. zv. Boj in zmaga —.20
11. zv. Prisega huronskega —.20
glavarja —.20
12. zv. Angelj sužnjev —.20
13. zv. Zlatokopi —.20
14. zv. Pregarjanje indijan- —.20
skih misionarjev —.20
15. zv. Mlada mornarja —.20

TALIJA.
Zbirka gledaliških iger:
Brat sokol —.20
Pri puščavniku —.20
Raztresena —.20
Starinarica —.20
Županova Mica —.20
Idealna Tašča —.20

RAZGLEDNICE:
Newyorške, s cveticami, —.20
humoristične, božične, no- —.20
voletne in velikonočne, —.20
komad po —.20

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je pri Sv. Martinu pri Gorici Fran Gabrijan, trgovski sodnik v Metliki, kot pasce dobranskega pešpola. Izdihnil je svoje mlado evetno življenje v 20. letu svoje starosti. Pokopan je v Prvačini pri Gorici.

Kaj vse napravi otročarija. Neke na Krasu teče novozgrajena avtomobilna železnica. Mali otročari in pastirji iz K. so pasli ob progi. Nesrečna misel je padla nekaterim v glavo. Položili so na železniške tračnice nekaj kamenov in radovali so čekali, kaj se bo s kamni zgodilo, ko pride avtomobilna voznica železnice. Avtomobilna železnica je prišla, krmilar ni opazil položajev kamenov na tračnicah in vozil je dalje. Ko je močno kolesje prišlo do kamenov, so kolesa zdrknila na tla in nesreča je bila tu. Motor in vsi vozovi zadali so skočili s tračnic in marsikaj se je pri tem polomilo. Vojna oblast je vzela stvar strogo v roke. Odredilo se je marsikaj, kar bo sedaj na mestu, da se take nesreče ne bodo več ponavljale. Listi opozarjajo starše, da posvare otroke in da se prav nič ne dotikajo vojaških objektov, sicer znajo priti še veliko hujše kazni kakor je na primer denarna kazen 25 kron, ki je doletela ob priliki te nesreče posestnike cele občine.

Obešil se je v policijskem zaporu v justični palači v Ljubljani cigan Henrik Goran, katerega so iz prisilne delavnice oddali v odtodne zapore.

Podri je neki kolesar na Rinski cesti v Ljubljani zvečer ob 10. uri zidarja Mihaela Kosija. Kosi je obležen nezavesten. Sedaj se nahaja v deželni bolnišnici.

Z drevesa je padel v Cerkveni ulici deček Vinko Gabrovšek. Dobil je pri padcu take poškodbe, da so ga morali odpeljati v bolnišnico, kjer je kmalu umrl.

Splascena konja. V Srednji vasi pri Ribnici sta se splasila konja, vprežena v koleselj, in sicer ko se je pripeljal mimo neki veliki voz. Kočijaž je padel z voza in prišel pod kolesa; nevarno je ranjen na glavi in na prsih. Konja sta tekla naprej in povozila 82letno Barbaro Mikeli, ki je drug dan vsied poškodb umrla.

Z žveplenkami se je agrila triinpolletna Marija Osreževa na Velikem vrhu, ko se je mati nekoliko oddaljila iz hiše. Kar nenadoma priteče deklica za njo s krikom; na dekletu je gorela obleka. Poškodbe so bile take, da je deklica drugi dan umrla.

Ogenj je izbruhnil na dosedaj neznani način v stelnici posestnika Antona Vrbinca v Štepanju vasi. Uničil mu je vse letošnje seno in poljske pridelke ter stroje. Da ni ožen prodrl tudi v spodnje skladišče spirituoza in naprej, to je pripisati neumornemu trudu ondi stacioniranega vojskova in maloštevilnih mož-domaćinov. — Skoda je zlasti za sedanji čas znatna.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske za čas od 3. do 9. oktobra. Novorojenec je bilo 20 ter 2 mrtvorojenca; umrlo je 15 oseb, med njimi 7 tujcev, in sicer za jetiko 4 (2 tujca), za različnimi boleznimi pa 11. Razen teh navedenih umrlih je bilo naznanjenih tudi 8 vojakov, umrlih za trenušnim legarjem, 4 vojakov pa za grizo. Za kolero ni umrl nihče, — infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatno 2 vojaka, za tifusom 229 vojakov in 1 tujec iz druge občine, za grizo 42 vojakov, za vrtico (difterijo) 1 vojak in 1 otrok, domačin. Za kolero ni obol nihče.

Tat na seniku. Posestnica Marija Berčič v Spodnjih Bistjah je šla na polje s svojimi ljudmi delat in je zaprla hišo za seboj. Ko je prišla popoldne okoli 4. domov, je videla, da je moral biti nekdo v hiši, ki je vse prebrskal. Tatu so našli na seniku, pri sebi je tiščal ukradeni obleko. Tat je okoli 17 let star. Odvzeli so mu obleko in pustili, da je odšel.

Poročil se je Ignacij Ranzinger, asistent južne železnice, iz Zagorja ob Savi, z gđ. Jadvigo Malneričevo iz Črnomlja.

Iz srednješolske službe. Kranjski deželni šolski svet je namestil dosedanjega suplenta na državni gimnaziji z nemškimi učenim jezikom v Gorici dr. Frana Čadeža za suplenta na državni višji realki v Idriji.

Učitelj na mizarski strokovni šoli v Kočevju je postal za dobo enega leta učitelj Karol Krobath.

STAJERSKO.

Umril je v celjski rezervni bolnišnici poročnik Ernest Bratkovič na ranah, ki jih je dobil na južnem bojišču. Pokojnik je sin ptujškega notarja Kazimirja Bratkoviča.

Na koleri je umrl v Sterntalu pri Ptujem en vojak.

Vlak povozil vojaka. Iz Grobelnega poročajo: Tu je skočil desetnik 26. domobranskega pešpolka Alojzij Jager z vlaka in prišel pod kolesa, ki so ga zdrobila.

Pogreša se Anton Jošt, pešec 8. stotnije 26. domobranskega pešpolka, iz Celja. Odšel je na bojišče začetkom vojne in od 20. februarja ni več glasu o njem.

Nepojasnjena smrt. Pri vasi Slivno blizu Laškega trga so našli mrtvega vpokojenega bosanskega višjega državnega pravdnika Kottmauerja. Sodi se, da ga je na izprehodu zadela kap, neznani človek pa mu je, ko ga je našel mrtvega, vzel uro in denarnico.

Podraževalke. Na celjskem trgu so skušale nekatere ženske prodajati skledice krompirja za 24 vinarjev. Proti temu je nastopila policija in prepovedala prodajati skledice krompirja dražje kot za 12 vin. Kakor se kaže, bodo tudi letos morala priskočiti prebivalstvu na pomoč mestna občina z nakupom cenejšega krompirja od drugih.

Odlikovanje. Iz Slovenjgradca poročajo: Namestnik je podelil nadučitelju tukajšnje šole, ravnatelju Frantu Vrečko, častno kolajno za 40letno zvesto službovanje. Času primerno nadomestilo. Igl. Volk, urar v Laškem trgu, poroča, da je uporabljal pri snazeju urnega kolesja, kakor tudi pri snazeju obleke kot nadomestilo za bencin znes od 3 delov demantiranja špirta in 1 dela salminka. To zmes je z najboljšim uspehom uporabljal ter se je dalo snaziti brez onih nepečnih krogov, ki nastanejo na obleki vsled bencina.

Iz poštne službe. Celestina Korč je imenovana za pošto oficijantko v Brezicah.

Za lekarnar pri Sv. Lenartu v Slov. goricah se poteguje mag. pharm. Fran Körner v Gradcu.

KOROŠKO.

Smrtna kosa. Iz Vetrinje poročajo: Nepopolnletna ženska je zavladala po celi župniji, ko se je jela širiti tužna vest, da je premislila naša blaga dobrotnica Zofija pl. Moro. Njena ponižnost, poštenost in nedosegljiva dobrotinstvo je slovela na daleč okrog. Sama ni imela lastnih otrok, zato je živela takorekoč le za druge; njena hiša je bila odprta vsem, ki so potrebovali njene pomoči. Kako da jo je vse ljubilo in spoštovalo, to je pokazal nad vse sijajni pogreb, katerega so se udeležili med drugimi tudi deželni predsednik grof Leopold-Laterano, deželni glavar Leopold pl. Aichelburg-Labia, Henrik knez Orsini-Fosenberg, deželni vladni svetnik pl. Myrbach, vetrinjsko občinsko zastopstvo in tovarniški uradniki. — Iz Medgorja poročajo: In zopet se je odprla mati zemlja ter sprejela v naročje svojo žrtev. Od odtipni pa so plakala mnoga srca. Pa saj jim je bilo odvzeto najdražje bitje. Zagrebli smo podomače Orljevo manko v Običah, Terezijo Tomazič roj. Črenik v 64. letu njene starosti. Že dolgo let je bolela na nadihu, a vendar je bila še čvrstega duha. Kratka je bila njena zadnja bolezen, komaj osem dni je ležala. Lep je bil njen pogreb, znamenje, da je rajna bila priljubljena in spoštovana. Povel so ji zapeli pri hiši in na grobu krasni žalostniki. Pogreba se je udeležil tudi župnik Kogelnik z Radiš. Rajna je bila vzgledna in dobra slovenska žena.

PRIMORSKO.

Rekvizicija vina v Istri. Tržaško namestništvo je izdalo naredbo, po kateri se vse vino, pridelano leta 1915, v koperskem, poreškem in pazinskem okraju, zaplenja v svrhu dobave četam in prebivalstvu imenovanih okrajev. Vino se bo sprejemalo od vinogradnikov v izmeri potrebe od 1. novembra dalje, po kakovosti in po onih cenah, ki se ugotavljajo na podlagi cen grozdja, vsebine sladkorja, oziroma alkohola, pri čemer se računa, da 150 kilogramov grozdja da 100 litrov vina in se računa 2 kroni oškodnine za stiskanje, 10 kron za kletarska dela in 1 krona za skladiščenje za hektar. Vinogradnik mora takoj naznaniti pristojnemu občinskemu

uradu ves pridelek vina, urad vodi tekoči zapisnik. Cene vina: navadno belo: za november 54 K, za december 55 K, za januarij 1916 56 K, za februarij 57, za marec 58, april in dalje 59 K. Navadno črno: 54 K novembra, dalje od decembra do aprila in potem do septembra 55 do 59 K. Teran: od novembra do aprila in dalje od 66 do 71 K. Malvazija bela: od novembra do aprila in dalje 57 do 62 K. Burdunec črni, cabernet črni, rizling beli, traminec beli in mškat: od novembra do aprila in dalje 72 do 77 K.

Obisk. Dr. Otokarja Rybářa iz Trsta je obiskal te dni predsednik tržaškega političnega društva "Edinost" dr. Josip Wilfan na Koroskem. Dr. Rybář, ki se nahaja pri vojakih, je zdrav in duševno v najboljšem razpoloženju.

Stanjel na Krasu — mnogo križev je sedaj tam; Stanjel je blizu fronte — slovi radi svoje lepe lege; Stanjel je letovišče Tržačnikov; v Stanjelu je bila velika trgovina v turških časih, stanjelski grad je prostoren, letovišnici se leto za leto dobro počutijo v njem. Na griču so ostanki trdnjave, razgled z griča diven. V Stanjelu je križišče cest v Trst, Vipavo, Gorico, Komen. Lepi izleti za turiste. K Stanjelu spadajo še: Hruševica, Kobdij, Koboli, Cipi, Lisjaki, Lukovec. Stanjel šteje okoli 1200 prebivalcev. Stanjel je Sv. Danijel, ki je izlil v kratki slovenski Stanjel. Od Gorice je oddaljen 24 ur.

Sovodnje. Pri Štandrežu se krene na desno po lepo obdelanem polju proti kraju Sovodnje, 4 km je poti, čez Vipavo vodi most v Rubije. Postaja južne železnice nosi v napisu spako: Rubia Savogna. In vendar je Sovodnje čista slovenska občina. Grad Rubije, last baronov Bianchi, ki ima naslov "Bianchi, duca di Casalanza", gleda dol v Vipavo, ki goni mlino, grad je krasen, razgled lep, odtod pot na sedaj splošno znani, visoko gori pogozdeni vrh Sv. Mihaela. V občini Sovodnje spadajo tudi Rubije, Gabrije, Peč in Vrtoče. Prebivalstva je okoli 1400. Ob fronti je ta občina in je močno prizadeta po vojni. Sovodnje je oddaljeno od Gorice 8 km. Vipava se steka v Sočo, odtod ime "Sovodnje". Zgodovina nam pripoveduje, da je leta 489. pred Kristusom gotski kralj Dietrich premagal pri izlivu Vipave v Sočo Odoakarja.

Bovško. Poleg Boveca so na Bovškem še občine. Čezsoča, ki ima okoli 600 prebivalcev, Log, ki šteje okoli 700 ljudi, Soča, okoli 800 prebivalcev, Srpenica s 500 prebivalci, Trenta s 400 in Žaga s 700 prebivalci. Log je krasno letovišče, od tam so lepi izleti na Predel, Mangart, iz Žage je najkrajša pot na Stol in Kanin, odkoder je krasen razgled po Italiji. Trenta je skupina raztresenih hiš ob izviru Soče. Od Boveca do cerkve v Trenti je 23 kilometrov. Zlatogorova domačija. Trenta je oddaljena od Gorice 99 kilometrov. Iz Žage pelje glavna cesta v Režijo.

DALMACIJA.

Obsojen radi veleizdaje. V Sinju se je vršila pred vojnim sodiščem glavna razprava proti M. M., sinu bankirja iz Zadra, radi zločina veleizdaje. Obtoženec je bil aretiran v januarju radi nekega pisma, ki ga je hotel poslati tajno v Italijo. Obsojen je na 10 let težke ječe. Branil ga je odvetnik dr. Ferdo Tartaglia.

Zaplenjena premoženja. Okrožno sodišče v Splitu je odredilo za premoženje premoženja dr. Antona Trumbića iz Splita, dr. Julija Garižarja iz Šibenika in dr. Ivana Ginelija iz Dubrovnika, proti katerim je uvedena kazenska preiskava.

Kruha primanjkuje v Zadru. Zjutraj je pravi juris na prodajalne kruha, hitro je vse prodano, ali mnogo družin ostane brez kruha, ker ga je premalo. Zjutraj kupijo delavci iz okolice obilo kruha, revežem v mestu ga manjka. "Narodni List" zahteva, naj se speče kruha toliko, da ne bo nobenega pomanjkanja.

BOSNA.

Za potovanje v Bosno. Hercegovino in Dalmacijo potrebujejo osebe, ki v teh deželah nimajo svojega bivališča, posebno dovoljenje poveljujočega generala v Sarajevu. To dovoljenje se izdaje le v izrednih slučajih. Prošnje je vlagati potom političnih oblasti. Potovanje v okraje, ki meje na sovražno ozemlje, je sploh prepovedano.

Veleizdajniški proces v Bihaču. Proces proti trem profesorjem in 40 dijakom gimnazije v Tuzli zaradi veleizdajstva je končan in je

bila dne 5. oktobra razglašena sodba. Na smrt na večalih je bil obsojen abiturient Todor Ilić zaradi veleizdajstva. Po istem paragrafu so bili obsojeni, a zaradi ne-doletnosti ne na smrt: bogoslovci Marko Ilić na 12 let, dijak Mladen Stojanović na 16 let, Stefan Botić na 15 let, Božidar Tomić na 12 let, Vojislav Vasiljević na 14 let, Drago Madžar na 3 leta, Sreten Stojanović na 10 let. Zaradi so krivde oziroma zatajevanja so bili obsojeni dijaki: Alija Simetović na 3 leta, Ljubo Todorović na 5 in pol leta, Obrad Mičić na 5 in pol leta, Alojzij Budimir na 2 in pol leta, Ivan Zečević na 4 in pol leta, Svetolik Mihić na 2 in pol leta, Vid Gaković na 4 leta, Nikola Nikolić na 1 mesec, Lazar Klada na 2 in pol leta, Boško Miković na 1 mesec, Ljubomir Ramov na 5 in pol leta, Caharija Zarić na 2 in pol leta, Rade Starović na 1 in pol leta, Drago Stanišić na 2 in pol leta, Peter Jovanović na 2 in pol leta, Branko Vuković na 2 in pol leta, Miloš Ilić na 2 in pol leta, Angjelko Popović na 1 mesec, Jakob Savić na 1 mesec, Gaje Jovanović na 2 in pol leta, Milan Jeković na 1 mesec, Kosta Hackmann na 1 mesec, Nikita Todić na 5 in pol leta, Stefan Hackmann na 1 leto, Milivoj Popović na 1 leto, profesor Veljko Vujanović na 10 mesecev, Veljko Stjepanović na 10 mesecev, profesor Adam Biše na 11 mesecev, ravnatelj trgovske šole Peter Miletić na 10 mesecev, Musta Bekić na 15 mesecev. Velimir Narančić oproščen.

HRVATSKO.

Hrvatska umetnika na italijanski fronti. Te dni odideta hrvatska umetnika kipar profesor Robert Frangeš in slikar profesor Oton Iveković z dovoljenjem armadnega poveljstva in hrvatske deželne vlade na italijansko fronto v svrhu študij.

IZKUŠENA BABICA se priporoča rojakinjam v Clevelandu, Ohio, in okolici. Pokličite telefon "Wood 393 W" in povejte, kaj želite. S spoštovanjem Mary Batich, 16020 Holmes St., Cleveland, O.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANDREJA BEZGAČ iz vasi Sembeje na Notranjskem. Pred dvema letoma se je nahajal na Viropa, W. Va., in sedaj pa ne dobim nobenega glasu o njem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. Jaz njegov prijatelj sem doma iz vasi Lipa na Primorskem — Andrew Valenčić, Box 132, Middleton, W. Va.

POZOR, ROJAKI! Varujte se ptička Mike Požara, podomače Pričudru iz Gornje Kozane, pošta St. Peter na Krasu. Visok je okoli 5 čevljev in 3 palce, hodi razkoračen, včasih se brije pod nosom, včasih pa ne govori slabo angleško in rad kartar. Rojaki po West Virginiji ga dobro poznajo, posebno na Spruce, Durbin, Davis, Thomas in Richmond, W. Va., pa tudi v celelanski okolici. Meni podpisane mu je ukradel znesek \$43.50, in sicer ček za \$35.00 in v gotovini \$8.50. Mr. Hubert Mihić je odnesel \$13.62, Mr. Jakob Segar \$5.00, Mr. Antonu Cvetnić \$5.00 in Mr. Sajeven v Clevelandu, O., okrog \$30.00. Torej, rojaki, varujte se ga, da še kateremu kaj ne ukrade ali pa na kak drug način ogoljufa. Govori jako prilizneno in star je okrog 36 let. Jernej Ančin, c/o Mihić Camp, Box 18, (6-12—11) Pickens, W. Va.

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Kansasa sporočamo, da jih bode v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo Glas Naroda.

Rad bi izvedel za svoja prijatelja ANDREJA STOPAR in JOSIPA SLUGA. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njih naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Joseph Gulja, R. 1, Cairnbrook, Somerset Co., Pa. (9-11—11)

POUK V ANGLEŠČINI To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna poučila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Iščem svojega svaka ANTONA LISAC. Doma je iz vasi Gostelaz, pošta Brod na Kulpi na Hrvatskem. V Ameriki biva že kakih 9 let. Pred 7. leti je bival v Pittsburghu, Pa., in od takrat ne vem nič več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Mary Racki, 258 Jefferson St., Brooklyn, N. Y. (5-9—11)

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik k

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo "Glas Naroda"

OGLAS. NARAVNA VINA. Cenjenim rojakom priporočam svoja

DELO! DELO!! DELO!!! Rabim 25 do 30 mož za dva delatila ALOJZIJA ŽUŽEK. Doma je iz Jursič. Pred tremi meseci je bival v Port Allegany, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Frank Zadel (podomače Lipce), R. D. R. Box 26, Coudersport, Potter Co., Pa. (5-8—11)

Rad bi izvedel za svoja prijatelja ANDREJA STOPAR in JOSIPA SLUGA. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njih naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Joseph Gulja, R. 1, Cairnbrook, Somerset Co., Pa. (9-11—11)

POUK V ANGLEŠČINI To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna poučila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Iščem svojega svaka ANTONA LISAC. Doma je iz vasi Gostelaz, pošta Brod na Kulpi na Hrvatskem. V Ameriki biva že kakih 9 let. Pred 7. leti je bival v Pittsburghu, Pa., in od takrat ne vem nič več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Mary Racki, 258 Jefferson St., Brooklyn, N. Y. (5-9—11)

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik k

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo "Glas Naroda"

OGLAS. NARAVNA VINA. Cenjenim rojakom priporočam svoja

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANDREJA BEZGAČ iz vasi Sembeje na Notranjskem. Pred dvema letoma se je nahajal na Viropa, W. Va., in sedaj pa ne dobim nobenega glasu o njem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. Jaz njegov prijatelj sem doma iz vasi Lipa na Primorskem — Andrew Valenčić, Box 132, Middleton, W. Va.

POZOR, ROJAKI! Varujte se ptička Mike Požara, podomače Pričudru iz Gornje Kozane, pošta St. Peter na Krasu. Visok je okoli 5 čevljev in 3 palce, hodi razkoračen, včasih se brije pod nosom, včasih pa ne govori slabo angleško in rad kartar. Rojaki po West Virginiji ga dobro poznajo, posebno na Spruce, Durbin, Davis, Thomas in Richmond, W. Va., pa tudi v celelanski okolici. Meni podpisane mu je ukradel znesek \$43.50, in sicer ček za \$35.00 in v gotovini \$8.50. Mr. Hubert Mihić je odnesel \$13.62, Mr. Jakob Segar \$5.00, Mr. Antonu Cvetnić \$5.00 in Mr. Sajeven v Clevelandu, O., okrog \$30.00. Torej, rojaki, varujte se ga, da še kateremu kaj ne ukrade ali pa na kak drug način ogoljufa. Govori jako prilizneno in star je okrog 36 let. Jernej Ančin, c/o Mihić Camp, Box 18, (6-12—11) Pickens, W. Va.

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Kansasa sporočamo, da jih bode v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo Glas Naroda.

Rad bi izvedel za svoja prijatelja ANDREJA STOPAR in JOSIPA SLUGA. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njih naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Joseph Gulja, R. 1, Cairnbrook, Somerset Co., Pa. (9-11—11)

POUK V ANGLEŠČINI To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna poučila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Iščem svojega svaka ANTONA LISAC. Doma je iz vasi Gostelaz, pošta Brod na Kulpi na Hrvatskem. V Ameriki biva že kakih 9 let. Pred 7. leti je bival v Pittsburghu, Pa., in od takrat ne vem nič več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Frank Zadel (podomače Lipce), R. D. R. Box 26, Coudersport, Potter Co., Pa. (5-8—11)

Rad bi izvedel za svoja prijatelja ANDREJA STOPAR in JOSIPA SLUGA. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njih naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Joseph Gulja, R. 1, Cairnbrook, Somerset Co., Pa. (9-11—11)

POUK V ANGLEŠČINI To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna poučila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Iščem svojega svaka ANTONA LISAC. Doma je iz vasi Gostelaz, pošta Brod na Kulpi na Hrvatskem. V Ameriki biva že kakih 9 let. Pred 7. leti je bival v Pittsburghu, Pa., in od takrat ne vem nič več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Frank Zadel (podomače Lipce), R. D. R. Box 26, Coudersport, Potter Co., Pa. (5-8—11)

DELO! DELO!! DELO!!! Rabim 25 do 30 mož za dva delatila ALOJZIJA ŽUŽEK. Doma je iz Jursič. Pred tremi meseci je bival v Port Allegany, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Frank Zadel (podomače Lipce), R. D. R. Box 26, Coudersport, Potter Co., Pa. (5-8—11)

Rad bi izvedel za svoja prijatelja ANDREJA STOPAR in JOSIPA SLUGA. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njih naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Joseph Gulja, R. 1, Cairnbrook, Somerset Co., Pa. (9-11—11)

POUK V ANGLEŠČINI To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna poučila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Iščem svojega svaka ANTONA LISAC. Doma je iz vasi Gostelaz, pošta Brod na Kulpi na Hrvatskem. V Ameriki biva že kakih 9 let. Pred 7. leti je bival v Pittsburghu, Pa., in od takrat ne vem nič več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Mary Racki, 258 Jefferson St., Brooklyn, N. Y. (5-9—11)

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik k

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo "Glas Naroda"

OGLAS. NARAVNA VINA. Cenjenim rojakom priporočam svoja

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANDREJA BEZGAČ iz vasi Sembeje na Notranjskem. Pred dvema letoma se je nahajal na Viropa, W. Va., in sedaj pa ne dobim nobenega glasu o njem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. Jaz njegov prijatelj sem doma iz vasi Lipa na Primorskem — Andrew Valenčić, Box 132, Middleton, W. Va.

POZOR, ROJAKI! Varujte se ptička Mike Požara, podomače Pričudru iz Gornje Kozane, pošta St. Peter na Krasu. Visok je okoli 5 čevljev in 3 palce, hodi razkoračen, včasih se brije pod nosom, včasih pa ne govori slabo angleško in rad kartar. Rojaki po West Virginiji ga dobro poznajo, posebno na Spruce, Durbin, Davis, Thomas in Richmond, W. Va., pa tudi v celelanski okolici. Meni podpisane mu je ukradel znesek \$43.50, in sicer ček za \$35.00 in v gotovini \$8.50. Mr. Hubert Mihić je odnesel \$13.62, Mr. Jakob Segar \$5.00, Mr. Antonu Cvetnić \$5.00 in Mr. Sajeven v Clevelandu, O., okrog \$30.00. Torej, rojaki, varujte se ga, da še kateremu kaj ne ukrade ali pa na kak drug način ogoljufa. Govori jako prilizneno in star je okrog 36 let. Jernej Ančin, c/o Mihić Camp, Box 18, (6-12—11) Pickens, W. Va.

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Kansasa sporočamo, da jih bode v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravništvo Glas Naroda.

Rad bi izvedel za svoja prijatelja ANDREJA STOPAR in JOSIPA SLUGA. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njih naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Joseph Gulja, R. 1, Cairnbrook, Somerset Co., Pa. (9-11—11)

POUK V ANGLEŠČINI To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna poučila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Iščem svojega svaka ANTONA LISAC. Doma je iz vasi Gostelaz, pošta Brod na Kulpi na Hrvatskem. V Ameriki biva že kakih 9 let. Pred 7. leti je bival v Pittsburghu, Pa., in od takrat ne vem nič več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Frank Zadel (podomače Lipce), R. D. R. Box 26, Coudersport, Potter Co., Pa. (5-8—11)

Rad bi izvedel za svoja prijatelja ANDREJA STOPAR in JOSIPA SLUGA. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njih naslov, ali naj se pa sama oglasi. — Joseph Gulja, R. 1, Cairnbrook, Somerset Co., Pa. (9-11—11)

POUK V ANGLEŠČINI To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna poučila na: Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Iščem svojega svaka ANTONA LISAC. Doma je iz vasi Gostelaz, pošta Brod na Kulpi na Hrvatskem. V Ameriki biva že kakih 9 let. Pred 7. leti je bival v Pittsburghu, Pa., in od takrat ne vem nič več za njega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Frank Zadel (podomače Lipce), R. D. R. Box 26, Coudersport, Potter Co., Pa. (5-8—11)

DELO! DELO!! DELO!!! Rabim 25 do 30 mož za dva delatila ALOJZIJA ŽUŽEK. Doma je iz Jursič. Pred tremi meseci je bival v Port Allegany, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. Frank Zadel (podomače Lipce), R. D. R. Box 26, Coudersport, Potter Co., Pa. (5-8—11)

WATERLOO

Francoski spisala: Erckmann-Chatrian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

3

(Nadaljevanje)

Kmalu nato pa nam je bilo prisojeno uživati nov igrokaz: — Vračanje emigrantov iz notranosti Nemčije in Rusije. Nekateri so prihajali v kočijah, drugi pa v navadnih pletenih vozovih. Ženske so nosile obleke bujne barve, možki pa skoro izključno vsi stari francoski frak, kratke hlače ter dolg telovnik, sploh kot so naslikani na slikah iz časa republike.

Vsi ti ljudje so bili videti ponosni ter veselo razpoloženi in veselili so se, da so se mogli vrniti v domovino.

Mene je ganil pogled nanje in to radi suhih konj, ki so jih vlekli, radi kmetov, ki so sedeli kot neke vrste postiljoni na kozljih. Spomnil sem se, s kakim veseljem sem sam pred šestimi meseci zo pet pozdravil Francijo ter sem rekel sam pri sebi: — Pa se bodo ti ubogi ljudje veselili, ko bodo zopet zagledali Pariz!

Ker so se ustavljali pri "Rdečem volku", postaji za poslanike maršale, prince in vse druge bogate gospode, ki sedaj niso več prihajali, jih je bilo mogoče videti, kako so se frizirali v svojih sobah, se oblačili ter celo sami brili. Krog polдне so šli vsi dol in slišati je bilo, kako so nestrpno klicali: — Johann! Claude! Her mann! — kot je to običajno pri veliki gospodi. Nato so sedli k dol gim mizam, za katerimi so stali stari lakaji v ponošenih livreh in s servijetami preko rok.

Kljub temu so imponirali ti ljudje v njih staromodnih oblekah z veselimi obrazi ter finimi manirami in ljudje so si rekli:

— To so Francozi, ki se vračajo iz sinje daljave; sicer ni bilo prav, da so odšli ter naščuvali Evropo proti nam, a vsak greh naj de odpustiti. Naj bodo srečni in naj jim gre dobro in mi jim ne želimo ničesar slabega.

Nekateri teh emigrantov so dospeli v poštinih vozovih. V takih slučajih jih je pričakoval pred vrati naš novi župan, gospod Jourdan, vitez reda sv. Ludovika. V njegovem spremstvu sta se nahajala župnik Loth in novi mestni poveljnik, gospod Robert de la Faisandrie, v sijajni, z zlatom positi uniformi. Ko je zapokal bi skozi okope, so jim šli ti trije z bleščajočimi obrazi nasproti kot kadar zadene kakega prav velika sreča in kakor hitro se je voz ustavil, ga je odprl poveljnik z navdušenim klicem.

Oče Gulden in jaz sta stala ponavadi za našimi okni in prvi je rekel ponavadi s smehom:

— Tu imaš, Jožef, pred seboj staro plemenitaško navado. — Treba nam je gledati le skozi naša okna in naučimo se lahko finih manir, katere bomo uporabili, kadar bomo enkrat knezi ali principi.

Ob neki druki priliki je rekel:

— Ti stari gospodje so se borili proti nam pri Weissenburg. Bili so dobri jezdeci ter so se hrabro borili kot se bore vsi Francozi, a smo jih kljub temu prepodili.

Pri tem je pomežnil z očmi ter se zopet spravil na delo.

Ko pa se je nato razširila govorica in sicer potom služinčadi v "Rdečem volu", da so ti prav nesramno v pogovoru med seboj trdili, da so nas končno premagali, da je Ludovik XVIII. neprestano vladal, dočim smo mi ustaši, katere se bo sedaj naučilo ubogati, je rekel oče Gulden precej slabe volje:

— To gre pa slabo, Jožef! Ali veš, kaj bodo storili ti ljudje v Parizu? Zahtevali bodo nazaj svoje ribnike, gozdove, parke, gradove in penzije, ne da bi se omenilo dobre službe, visoke časti in čaščenja vsake vrste. Ti smatraš njih baroke in obleke za zastarele; jaz pa ti rečem, da so njih naziranja še veliko bolj zastarela. Ti ljudje so veliko bolj nevarni za nas kot pa Rusi in Avstrijci, kajti slednji odidejo zopet, ti pa ostanejo. Kar smo ustvarili tekom petindvajset let, bodo hoteli zopet razdejati. Saj vidiš sam, kako so ponosni, dasiravno so številni med njimi onstran Rena živeli v bedi in pomanjkanju. Oni si pa domišljajo, da so iz nekega drugega, višjega plemena ter mislijo, da se pusti narod še vedno tako rade volje striti kot leta 1789. Glasi se, da ima Ludovik XVIII. zdrav razum. Tem boljše zanj! Kajti če bi hotel v svojo nesrečo poslušati te ljudi, če bi skušal slediti njih nasvetom, bi bilo vse izgubljeno. To bi pomenilo vojno proti narodu. Narod se je v teku zadnjih petindvajset let naučil misliti, pozna svoje pravice ter ve, da je en človek toliko vreden kot drugi in da je vsa njih takozvana plemenita kri humbug prve vrste. Vsak hoče obdržati svojo posest, vsak zahteva enakost pravice ter se bo boril za to na življenje in smrt.

Tako je govoril gospod Gulden in ker moja dovoljna listina še vedno ni prišla, sem mislil, da nima minister nič časa, ker ima na vratu vse te grofe, vikonte, kneze, vojvode in markije, ki zahtevajo od njega ribnike, gozdove in vsa druga dobra mesta. Poln ogorčenja sem raditega vskliknil:

— Mjo Bog, kaka beda je to! Komaj je ena nesreča pri kraju in že prihaja druga in vedno morajo trpeti mirni ljudje in sled krivde drugih. Bog, oprost! nas starih in novih plemenitašev! Daj jim svojega blagoslova v obilni meri, a pustijo naj nas pri miru!

Nekega petka zjutraj, — bil je tržni dan, — nas je obiskala teta Grete. Imela je v roki svojo košaro in bila je videti zelo dobre volje. Jaz sem se že oziral proti vratom v pričakovanju, da bo prišla za njo tudi Katarina ter rekel medtem:

— Dober dan, teta Grete! Katarina je gotovo tudi v mestu ter bo takoj prišla?

— Ne, Jožef, — je odgovorila teta. — Katarina je ostala doma, ker imamo vse roke polne dela sedaj, ko je setev.

Ker sem postal žalosten ter v notranjem celo jezen, ker sem se že vnaprej veselil na to, je postavila teta svojo košaro na mizo, odgrnila servijeto ter rekla:

— Tu, Jožef, imam nekaj zate od Katarine.

Videl sem velik šopek cvetlic, med katerimi so se nahajale tudi vijolice. Pogled na šopek me je tako razveselil, da sem se pričel smejati.

— To pa dobro diši!

Oče Gulden se je tedaj obrnil ter rekel istotako s smehom:

— Vidiš, Jožef, vedno mislijo nate! — Tedaj pa smo se pričeli smejati vsi skupaj.

To me je končno popolnoma spravilo v dobro voljo ter sem poljubil teta Grete s pripombo: — To prinesi Katarini od mene.

Nato sem del takoj šopek v vazo ter jo postavil na okno poleg postelje. Duhal sem cvetke ter si pri tem izslikal v duhu, kako jih je natrgala Katarina sama v zgodnjem jutru. Konečno sem odšel iz sobe z mislijo: — Saj jih lahko duhaš celo noč in jutri zjutraj prilijš mrzlo vodo. Pojutrnjem je nedelja in videl boš Katarino ter ji dal v zahvalo srčen poljub.

Vrnil sem se zopet v sobo, kjer sta kramljala teta Grete in oče Gulden o trgu ter cenah žita. Oba sta bila dobre volje. Teta je postavila svojo košaro na tla ter mi rekla:

— Povej, Jožef, ali še vedno ni dovoljenja?

— Ne, še vedno ne, to je naravnost strašno!

— Da, — je rekla, — vsi ti ministri niso za nič in za take službe morajo izbrati ravno najslabše in najbolj lene.

Nato je nadaljevala:

— Pa bodi brez skrbi! Jaz imam načrt, ki bo vse izpremenil.

Pričela se je smejati in ker sva oče Gulden in jaz našpičila

ašesa, je govorila naprej:

— Ravno ko sem bila na trgu, je občinski sluga Harmentier oklical, da se bo čitalo slovesno mašo-zadušnico za Ludovika XVI., nadalje za Pichegru, Moreau ter nekega drugega.

— Da, George Cadoudal-a! — je rekel oče Gulden ogorčeno. — Čital sem o tem večeraj zvečer v listih.

— Da, za Cadoudala, — je rekla teta. — Sedaj glej, Jožef! Ko sem slišala to objavo, sem si takoj mislila pri sebi: — Sedaj bomo dobili dovoljenje. Priredilo se bo procesije in maše-zadušnice in zseh teh se bomo vdeležili mi trije, jaz, Jožef in Katarina. Povsod se bomo postavili v prve vrste. Nato se bo pričelo splošno govoriti:

— To so dobili rojalisti, dobri ljudje! To bo izvedel tudi župnik — in ti gospodje imajo sedaj kot preje generali in polkovniki dolge toke — nakar ga bomo obiskali in on nas bo sprejel ter sestavil posebno prošnjo. Rečem vam, da bo stvar uspela; ne more biti drugače!

Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogledati s povečalnim steklom v uro, pri čemur je stisnil svoje obrvi. Takoj na obrazu sem videl, da mu nekaj ni ugajalo ter sem rekel raditega teti Greti:

— Dočim nam je teta Grete to razlagala, je govorila čisto potihom. Pri tem je dvignila roki ter je bila videti vsa srečna radi izvrstne misli, na katero je bila prišla. Tudi jaz sem se veselil ter si mislil am pri sebi: — Prav ima, tako moramo storiti in teta Grete je prhitna glavica! — Ko pa sem se ozrl v očeta Gulden, sem zapačil, da je postal zelo resen ter da se je celo obrnil vstran kot da boče pogled